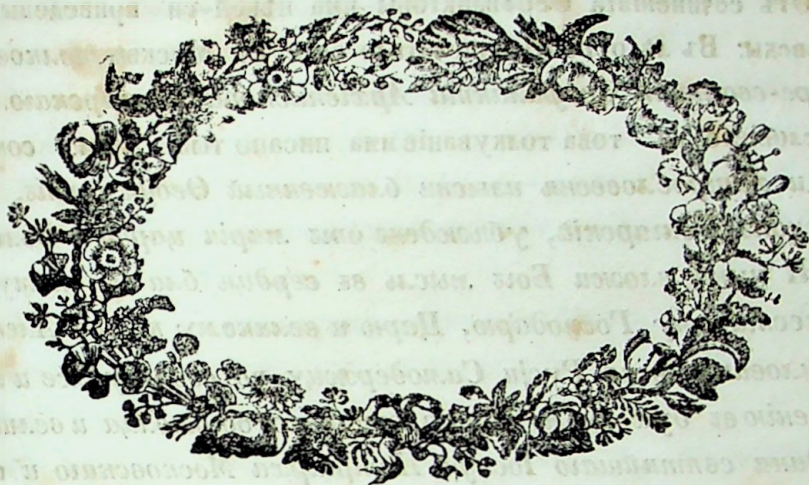

Български Книжици.

ЧАСТЬ II.

1859.

ЮНІЯ

КНИЖКА ВТРОА

НѢКОЛИКО ПОКАЗАНІЯ ЗА СЛАВЯНО—БЪЛГАР- СКИ-ТЫ СТАРИНАРИ (1)

Въ ученъ-тъ статіѣ Русскаго Славяниста Н. В. Савельева (2) была е помѣщена *замѣтка* Кіевлянина за сочиненія-та Тео-офиакта архіепископа Българскаго. За допълненіе на тѣ-зи за-мѣткѣ находитъ нужно да приложимъ сіе що слѣдува.

(1) Тѣзи статіѣ мы превоздамы тукъ отъ Русскыятъ *Малкъ, Журналъ современнаго просвѣщенія, искусства и образованности*, издаваемый въ Санктпетербургѣ, Том. VII 1843 Книж. XIII, Гл. V стр. 21 26. За рѣчьта же *старинаръ* издатель-тъ му Г-нъ С. Бура-Година 2. Часть 2. Книжка 12.

*

Отъ сочиненіята Теофилактовы има нѣкой-си приведены на Славянскы: Въ лѣто 1649 напечатано ся е въ Москвѣ толкованіе четьре-евангелія Теофилакта Архіепископа Болгарскаго. Въ послѣсловіето на това толкуваніе има писано тыя рѣчи: сокращень и хитрословесны изясни блаженный Теофилактъ, архіепископъ Болгарскій, убѣжденъ отъ мариѣ царицѣ Болгарскія. И тыкъ вложи Богъ мысль въ сердце благоверному и благочестивому Господарю, Царю и великому князю Алексію Михайловичу, всея Русіи Самодержцу по совету же и благословенію въ духовномъ чинѣ и отца его богомолца и великаго господина свѣтлѣшаго Іосифа Патріарха Московскаго и всея Россіи, что бы типографскимъ искусствомъ издати во общую пользу Христоименитымъ людямъ православно вѣрующимъ во святую и единосущную и нераздѣльную тройцу. “

Освенъ венеціанското изданіе на Теофилактовы-ти сочинія, за което помянува Кіевлянинъ, находятся и слѣдующы-ты:

чекъ нѣкоѣ така: “ Колько щастлива богата и плодovitа Руска рѣчь, Старинарь—Археологъ! Маякъ-тъ съ вѣсторгъ ся ѣх усыновляеа отъ нынѣ до вѣка нерушимо. Отъ рѣчь-та Ст а р и н а р ь свободно ся производятъ сичкы-ты нейпы части—слова: ПРИЛАГАТЕЛНО—старинарскый, старинарный; ГЛАГОЛЪ—Старинарими старинарствовать; ПРАЧАСТІЕ—Старинарствующій, старинарящій, ДѢЕ ПРИЧАСТІЕ—старинарствуя, старинаря; НАРѢЧІЕ—старинарскы, старинарственно, старинарно. “

(2) Тя статія ся находи по Русскы помѣщена въ Маякъ-тъ 1842, кн. XII, смѣсь стр. 40 подъ названіемъ *Новый источникъ для Болгарской исторіи* IX вѣка. Самъ Савельевъ ѣх напечаталъ въ свойъ *Славянскы сборникъ*; а по Българскы ся е напечатала въ онѣ-зъ годишны-ты Българскы Книжиди № 15 стр. 260-279.

1) Gheophylacti Bulgariae archiepiscopi opera omnia (*Теофилакта българскаго архієпископа сочиненія вся*) — напечатано е въ Римъ на три тома въ лѣта 1754 — 1758.

2) въ собраніе-то на Вѣзантійскы-ты писатели *Corpi Historiae scriptorum Byzantinae* въ 20-тъ томъ е помѣщено *S. Patris nostri Theophylacti archiepiscopi Bulgariae—institutio regia ad Porphyrogenitum Constantinum*. Това сочиненіе е было и по-напредъ издано въ Парисъ 1651 г.

За друго то Теофилактово сочиненіе: *Мученичество 15 мучениковъ* щжъ кажжъ само това че ми ся случило ведижжъ да го виджъ въ ръкописъ, и то въ отрывкжъ, и безъ означеніе на имято му. Да ли ся находитъ то сочиненіе въ пълно на славянскій языкъ, не знажъ.

Види цы ся че и за Русскитѣ и за Българитѣ време е да ся помисли за да ся преведе въ извѣстность старата Славянскя писменность. За Българитѣ мы находимъ въ старитѣ наши рукописи много иѣщо извършено. Нашитѣ стари умѣли да вардятъ Българскы-ты подаркы; така не бы было злѣ и мы да ся исплатимъ съ Българитѣ за старж-тжъ *хлѣбъ-соль*. Българитѣ бы имали тождова охотжъ, и нашитѣ старипари (археологи) нематъ нищо на умъ-тъ си за угощеніе. Ей, Господини Славянистѣ! вмѣсто да ся препирате за едно и за друго по между си, не е ли по-добрѣ да ся объриете на тѣжъ работжъ? Менѣ часто ми ся е случило да четжъ какъ вы тълкувате за Богомилитѣ по чюждоземныя источники. Привелъ ли е иѣкога иѣкой отъ васъ выпискы изъ съчиненіето българскаго пресвѣтера Козма: *бе слѣда на нововившуюся Ересь богомилу*? Той Косма живѣлъ въ XII-тъ вѣкъ, и знажжъ богомилитѣ по-добрѣ отъ нашитѣ зиморскы учители. Чели ли сте вы иѣкога *житіе святого Георія бѣларскѣю*? Тамъ много ващи прѣнія ся бы прекратили. Мисжло ли е иѣкому отъ васъ Славянистовъ презъ ужъ-тъ че безъ *лътописъ*—

тъ Георгія Амартола не е възможно да разбира човекъ исторіята на южны-ты Славяне до X-тъ вѣкъ? слава Богу! у насъ въ Русіи́ж има днесъ до 10 списка на Славянскы языкъ отъ тойзи рѣкописъ. Вы чакате вѣрно-изданіето на Греческы-тъ текстъ? Чакайте го, негли ще да вы утѣши онъ кога да е. Има уже двадесять години какъ сте го чакали; време е да ся захванете и сами за работъ. Изъ рѣкописъ на лѣтописъ-тъ Георгія Амартола азъ привождамъ тукъ една випискѣ за Славенити:

« По Константинъ же брадатъ, царствова Іустиніанъ лѣтъ 16. Тому воевавшу на западныя страны, множество (1) словенъ плынивъ ини войною, дручія же словомъ. Возвратися въ своя си, изъ нихъ избра воя тысящъ 30, ихъже нарече изрядни (2); ихъже вооруживъ и своя си сотвори ихъ. И на тѣхъ храборство и на соборъ е по вая, написахъ Срациновъ; яко не будетъ миръ написаніемъ створеній (3) межю Грекомъ и Срацины. Поемъ изрядныхъ оныхъ вои, паче же и неизрядни (4) и прочая вои поимъ, къ свату граду иде (5). Къ нему же Срацини пришедше, прежъ свидѣлствовавхуть (*) ему: створи (6) ны съ клятвою миръ, и самолюблено (7) да не отъ и ратимъ, мѣ да судья Богъ и мститель сему да будетъ. Не прѣяжъ право (8) царь о миръ малолюбыхъ, но на ратъ испочившися. И абіе ту раздрѣша мирскую (9) Срацини хартію написку (10), и на концѣ въ-отокше, устрелиша ся на Греки. И полкома слышавшеся, приложишася отъ Славянъ 20 тысящъ къ Сарацинамъ. И тако Грекомъ зль побѣжденымъ и избіени (12). Истинный судъ исповѣди (13): ни противныя въ судися, учаще непреступити Божественныя клятвы никогдажъ, ли на противныя и на невѣрныя буди. Бѣжашу царю Іустиніану при морь Леуфзаканъ скому съ срамомъ многимъ и побѣжденіемъ. Пришедъ

шу, избы оставшихъ 10 тысящъ Словенъ съ женами и дѣтми. Тѣмъ наипаче ярняще ся (14) Срацини, болма плъняху Греческою землю, имуще съ собою 20. тысящъ пробывшихъ Словеномъ.

Той-зи текстъ е преписанъ отъ единъ рукопись писанъ въ 1456. За изясненіе него привождамъ изъ хронографа писанаго въ началѣ XVI вѣка слѣдующи-ты разнорѣчія варианты върху выше съ число забвѣжени-ти рѣчи. Въ него хронографъ е помѣщенъ лѣтописъ-тъ Амартодовъ.

- (1) Много множество.
- (2) Изъ нѣтъже нарече изрядниѣ вои, ихъже взоруживъ извѣстны сотвори ихъ, на тѣхъ зраборствіе и на поборіе уповая.
- (3) сѣтворенный
- (4) пачеже всѣ изрядниѣ
- (5) приде
- (6) створеній
- (7) смолбно да не отаратитъ.
- (8) весла
- (9) мирную
- (10) написаннута
- (11) плъкома
- (12) поблѣженомъ и безъ числа избѣеномъ.
- (13) истинный судѣ и поблѣда на враи осуди ся вѣчаще не приступити.
- (14) ярившеся

Привождамъ также випискъ за българити изъ тогожде Амартола

Августа мѣсяца Симеонъ Българскій князь войною изиде на Греки съ народомъ тяжкимъ, прииде въ Костантинъ градъ, и остьдѣ и отъ Влахерны и до глаголемыхъ златыхъ вратъ. Чаяніемъ высокъ сый іако безъ труда въсплѣннѣти ѱ; егда увѣда стѣнъ градскихъ твердиню, и множество людей, и оружіе, и тверди отъ каменіи мещемыхъ, чаяніемъ съблзніися, къ глаголему Евдону возвратись, мирскихъ клятвъ прося. Поручникомъ же миролюбно приѣмшимъ, посла Симеонъ Магистра своего Осодора бесѣдовати о мирѣ. Поемъ же Николу Патріарха, и Стефана и Юанна Магистра, оба царя приидоста дажь и до Влахерны, и въведоша два сына Симеона и обѣдоста съ царемъ въ Палатѣ. Николѣ же Патріархъ изыде къ Симеону. Сему же главу поклони Симеонъ. Молитву убо Патріархъ сотворивъ, вѣнца мѣсто свое оущевца положи на главу его іако же глаголаху. Дари же убо безчисленными великими одарена Симеонъ и оба сына его во свою страну обратиши ся, безъ глашенныхъ граматъ о мирѣ разидошася. »

И пакъ друго:

« Вѣсть прииде іако Симеонъ Българскій князь хощетъ на Греки воевати, вину имѣя о крамоу сѣй: каженика имѣяше раба царь отецъ Злуцанъ, Мусикъ бѣ имя ему дружбу створи съ мужи купцы и прибытколюбцы и златолюбцы отъ Еллада сущихъ, ставро княжю и козиѣ иже ходатайствомъ Мусикіевимъ притянаніе хощемъ къ Болгарѣ куплю творити въ градъ Селунѣ. Приидоста лютое мыто емлюще на Болгарѣхъ. Болгаромъ же сіа Симеону изглаголавшимъ, онъ же сіа ѣавъ Царевѣ, Леонту сказа. Сейжъ вся іако дажа вѣрни, любви ради, южъ имѣяше къ Зауцану. Разгнѣвавшеся убо Симеонъ, взять на Греки оружіе. Царь же Кринуту посла нанъ воеводу сущу, воя многы и бояри вооруживъ ему. Бою же бывшу въ Македоніи, побѣдени бы-

ша Греки. Козиринъ сынъ Симеонъ, носы имъ изрѣзавъ, на осрамленіе Грекомъ въ Константинь градъ посла. Сихъ же видѣвъ, Царь, яростію исполнився, Никиту нарицаемаго Склира въ рѣку дунаевы въ лодіяхъ рекомыхъ дромоніи, дати дари Оугромъ, яко да Силіона оружіемъ воютъ. И устрои вся, на Симеона оружіе возмутъ. Тали же поемъ оу нихъ, къ цареви возвратися. Царь бегомъ и моремъ изыде на Болгары воевати. Моремъ же другіе гардія посла, бегомъ Патрикія Никифора, глаголемаго Фоку, доместику столомъ бывшу, по умертвіи Андреевъ. Имъ же до Болгарскыя страны дошедшимъ, Царь Константина Кыя именемъ, саномъ же Куестеръ къ Семеону посла: аще миръ любя, и хотя любити ся съ нимъ. Его же Симеонъ емъ въ темницу затвори, мня прелесть къ нему пришедшу. Симеонъ же на брань Никифорову презежашу, Оугри нашедше всю Болгарскую землю плѣняху. Симеонъ увѣдѣвъ на Оугри обрати. Сяже противу пріобрѣдъше брань на Болгары съчташа, и побѣдяша Българы въ шію яко едва Симеону въ Дерестеръ вбѣгнути. Въпросиша убо Оугри Царя, да бы искушилъ плѣнники Болгарскыя. Такожъ и створи — Константиноградецъ посла на искупленіе ихъ. Симеонъ Евстафіемъ Друнгариемъ цареви о мирѣ помолися. Того же послуша, и свинобойцю Леонту, да миръ створитъ, посла. Доместику же Никифору и Евстафію Друнгареви повелено возвратити ся съ вои. Леонту же свинобойцю Симеонъ ни словомъ сподоби, но въ темницы утверди, воевавъ на Оугри, и вся ѣ посѣче, не возмогшимъ Оугромъ пріяти помощь отъ Грекъ. Возвративъ же ся, и побѣдою хваляся, рече къ Леону: аще не приму всѣхъ плѣнникъ Болгаръ, мира не створю. Повелѣ же царь сіи одати. Приде убо съ Леонтомъ свинобойцемъ Θεодюръ искренній сынъ Симеону и доятъ я.

Его и друго важно событіе за Българскы-тъ исторіи изъ Амартола, около 678 г.

« Въ та лета Българскыи языкъ отъ Сѣверскыи-страны Евксипта Понтскаго моря, глаголюаго Мелитское озеро, нападе на Фракію съ многою ищетою и убожствомъ. Сежъ уедѣвъ Константинъ, zelo прискорбень състь, устремися на ня во многихъ лодіяхъ съ вои и пѣшцы, по суху же Дунайску пѣши исполчи. близъ же сущей мелит лодіи поставивъ. Болгаре видѣвши убо, нахаша, утверди неудобъ плѣнное и утвердишась. Царю же пострадавшу ногама, разболѣ ся, нужею внесень, припешу ему мовива ради въ баню пяти обрадъ, рекше: некъесе, възвращу, оставъ вои и стратиги, рекше воеводы, повелѣ обѣдати бити Болгаръ. Вои же мняху царя бѣжаща, и на бѣгъ устремишася никымъ же гоними. Болгаре видѣвши, изъ тверди изшедше, гнаша по нихъ, и многыа избиша, грабивше полонъ. Отъ тогѣ утверждаша и обладаша Христіанскою страню; тѣмъ неволею царъ створи миръ съ ними давъ имъ дань въ срамъ Грекомъ, зане воюще, плѣняху Фракію и сущимъ окрестъ ея »

Георгій Амартола е, за Българскыи-тъ народъ, неощѣнено сокровище. За то и тѣи сами требува да го оцѣняватъ, и наши-ти Славянисти да ги угощаватъ съ него за старъ-тъ хлѣбъ-сосъ.

У Георгія има едно много замѣчительно мѣсто за Скидскыи-тъ градъ Ахелона во время-то на Коприямъ-Константиновы-ты находы.

« На западны вселившуся Скидскыи языкъ гнѣватися нанъ събрався, сущая у него воя въ руки противнимъ язычникамъ, каковое войны конецъ его исправлено бысть, свидѣтельствуютъ являемая дажъ до днешняго дня бывшая въ Ахелонѣ, нарицаемаго града Кюля, рекше долъ, пажити и села яжъ убіенымъ пріама кости, истинно показываютъ дѣло Скитскому мечу все въ борзѣ колкъ

Греческий бысть, аще же что мало и не весма достославное створи се есть, ибо на востокъ живущимъ варваромъ, услышахъ о своихъ игемонѣхъ, яко вчасти напѣ хотящимъ, и къ усобной брани прилежащимъ, разбойничествомъ како паче ли воинство. »

Ето за той-зи походъ къ Ахелону що пише въ лѣто 774:

« На Болгары иде съ вои, и устрои въ всѣхъ своихъ странъ оладѣи 1000 и 600 къ Ахелону посла на мѣли устремившимся имъ, и вѣтру восточному дунувшу, вси въ борзѣ сокрушишася, истопоша людіе безъ числа. Сеже увѣдѣше Болгаре, войною съ ними считашася, и множества его злѣ изсѣкше възра-тишася съ великимъ страхомъ и побѣженіемъ. »

И. САХАРОВЪ.

РАЗГОВОРЪ МЕЖДУ ЕДИНЪ ФИЛОСОФЪ И ЕДНО МОМЧЕНЦЕ .

Едно момченце, като са расхождало по бръга на една рѣка, срѣгнало едного философа, твърдѣ замисленъ и му рекло: Господинѣ философе! защо сте вы тѣй замислены? азъ мысляхъ, рекъхъ философа, за туй, дѣ мож намѣри новы книги да четъ: защо-то колкото книги има, азъ съмъ ги се прочелъ и ги знаехъ като наустъ. Азъ щѣ да ти прѣдложъ рекло момченцето нѣколко въпросы, и ако ми ги рѣшиш по право, то щѣ ви дамъ моя Катихизисъ, защото знамъ че вы не сте го еще чели и за много врѣме еще белкимъ нещете го проче. Философа като са усмихналъ, казалъ на Момченце-то: заповѣдай, пріятелю, да ма пыташь.

Тогази момченце-то захванало:

Господинѣ философъ, кажѣте ми, кое нѣщо е най-добро на свѣта? Ф. Вѣчный пріятель. М. Не. добрата совѣсть е и отъ него по-добро.

М. Коя е първа-та Божія заповѣдь? Ф. тѣзи: да не ти блудятъ други богове, отсвѣиъ Мене. М. не о тя: защо то най-напредъ, слѣдъ направляніе-то Адамово, Богъ му запретилъ да не ѣде отъ дървото добра и зла.

М. Кой е най-ученъ отъ сичкы-тъ? Ф. който е прочелъ много книги и знай свѣтовныя животъ. М. Не е право: Най ученъ е този, който е челъ само една книга, и знай доволно себе си.

М. Кой е най-глупавъ отъ сичкы-тъ? Ф. казалъ, смѣхнхъ-комъ: който нищо не разумѣва. М. никакъ. Г. Ф. но е глупавъ този, който са хсали че знай сичко.

М. Кое е най-доброто занятіе на свѣта? Ф. занятіе-то на философа. М. а занятіето на Христіеинна е още по-добро отъ него.

М. Коя е най-славна-та добродѣтель? Ф. Военна-та; нѣтъвръдось-та на мирната свързка ѣ надхинува. М. Юначество-то е по-славно, кога побѣждава страсти-тъ.

М. Кое-й най-мъчно-то знаяніе? Ф. да управлявашъ добръ единъ развращенъ народъ. М. Не; знаяніе-то да управляшъ самъ себеси и отъ него е по-мъчно.

М. Кой былъ най славенъ имотникъ? Ф. Крезъ. М. Удоволс-тіе-то, и отъ него е по-имотно.

М. Кой е най слободенъ отъ хора-та? Ф. Самодържавный царь и побѣдитель на сичкы-тъ си непріатели. М. Пакъ азъ съмъ чувалъ, че е този, който нема страхъ, нето пожеланія, но са по-корява Богу и разуму.

М. Молѣ ти са, Г. Ф. кажи ми, кой е най-свирѣпъ звѣръ на свѣта? Ф. Аслана. М. Не, червен-тъ които изѣдатъ и аслана и хора-та.

М. Кое-й най-голъмо-то огледало на свѣта? Ф. слънце-то. М. не са сърдѣте, Г. Философъ, то е челѣшкото око: защо-то въ него ся представя не токо слънце-то и мѣсеца, но и сичка вселенна.

Философъ-тъ, като са засрами и хванѣ да са черви, каза чувай момченце! кажи ми, кой та научи на таквази мъдрость? М. Баща ми и майка ми. Ф. какъ ги казватъ тѣхъ? М. Баща ми: са казва правда, а майка ми простота.

Философъ-тъ, като искаше да засрами момченце-то, каза: твър-
дѣ хубаво, пріятелю, и азъ щѣ тѣй да та пытамъ за нѣщо; и ако
можешъ по право да ми отвѣщасишъ, азъ щѣ ти дамъ сичкы-тъ си
книгы. Готовъ съмъ, рѣкло момченце-то, заповѣдайте.

Ф. Колко е голѣма вселенна? М. Тя е толкози голѣма, що-
то Богъ може да ѣе обиеме съсъ дланъ-та си.

Ф. Нека е тѣй; но кажи ми, пріятелю, земя-та на въздухъ ли
виси, или кой ѣе поддържа? М. Никакъ: защо, кой-то ѣе на пра-
вилъ, той ѣе и поддържа.

Ф. Хубаво; чюбай, кога си ты толкози вѣщъ за Бога, кажи
ми какво е правилъ Богъ додѣ да направи свѣтъ-тъ? М. готвилъ
пѣкъла за да го надели съсъ тѣзи, кєнто бесполезно любопытству-
вать за туй.

Ф. Право, този въпросъ е много мъченъ, и азъ познавамъ; но
азъ щѣ та цытамъ по-просто; кажи ми кое й туй животно, що
най-напредъ на чєтыри, а най подирѣ на три крака ходи? М.
Казватъ че то е челѣкъ, що е доживѣлъ до дълбока старость,
кой-то най-напрѣдъ пѣззи, подирѣ върви правъ, а най-сѣтнѣ съ
тоєжкѣ ходи.

Философъ-тъ помислилъ: какво да прави! то еще дѣте, и по-
малко книгы чєло, а по-учєно отъ мене; но азъ мога. еще да го
сплетѣ, и рекълъ:

Можъ ли позна, кое бѣга безъ крака, кое глєда безъ очи
кое пѣе безъ гърло, кое хлопа безъ рѣцѣ и ѣха безъ коніє? М.
Слєнце-то и вѣтъра бѣгатъ безъ крака, образа (икона-та) глєда
безъ очи, Музика-та пѣе безъ гърло, чєсъ-тъ и грѣмъ-тъ хлопатъ
безъ рѣцѣ, а корабы-тѣ ѣздятъ безъ коньє. Ф. тѣй е; кажи ми се-
га, кои сѣ тѣзи чєтыри животны, кои-то не за себе си но за дру-
гы-тѣ са трудятъ? М. Скѣпы-тѣ берѣтъ имотъ и старцы-тѣ се
женятъ за момы, птицы-тѣ выѣтъ гнѣздѣ, магарєта-та работятъ, не
за себе си—но за други-тѣ животны,

Ф. Чякай, да та пытамъ азъ по-умно. Можешъ ли ми каза, защо мышкж-тъ ім казвать мышка, а въшкж-тъ въшка?

М. Ако са казване мышка-та котка, то тя не щеше да е мышка; а пакъ да можеше въшка-та да скача, тогази щехж да ім казвать бълха.

Философа го досрамѣло, и захванѣлъ да са сърди; и за туй го попыталъ съсъ гнѣвъ, съ какво са управя работа-та на хортуване-то? М. съ ЗЗ буквы на азбука-та. Философъ-тъ по вече като са ядоса, каза: съ кой способъ управятъ народы-тъ? М. съсъ мненія.

Философа до край разлютеся, попыта го по Латинскы: Rus mihi omnium auctorum subiectum? М. наука-та. Философа си тръгнѣлъ отмакомъ, а момче-то выкало подирѣ му. Г. Философъ! кнпгы-тъ ми, кингы-тъ ми! Но философа-тъ като нещеше ни да го чѹва, отиде си.

Н. Р. С.

КИТАЙСКА. МЖДРОСТЬ.

Кога-то сж саби-тѣ раждивы, а рала-та свѣтливы; тынни-
тѣ пусты, а житницы-тѣ пълны; съборы-тѣ покрыты съ калѣ, а сѣ-
довница-та обрасли съ трѣва; кога лѣкари-тѣ ходѣтъ пѣшомъ, а
мясари-тѣ на коніе; тогази бывать много старцы и дѣца; тогази е
и царство-то честито.

Врѣме-то раздира покрыва на истинна-та и са обличя съ пе-
го; жены-тѣ сжщо тѣй—тѣ открывать на други-тѣ тайны-тѣ, за
да укрывать свои-тѣ си.

Языкѣ-тѣ е на жена-та сабія-та: той никога не раждясва.

Кой-то вѣрва женѣ-тѣ си, той са лжи, а кой-то ѿ не вѣ-
рва той е излъганъ.

Колко-то по-много люби една жена мѣжя си, толкозь по-ве-
че го исправя отъ пороцы; колко-то по-много люби единъ мѣжъ
жепѣ-тѣ си, толкозь по-много умложява нейпы-тѣ прищевки.

Колко-то по-много люби баща-та сына си, толкозь по-вече го
учи; колкото по-много люби майка-та дѣщерѣ си, толкозь по-вече
ѿ гизди.

Баща-та дава съветы на сына, пакъ са допитва отъ дъщеря-та; майка-та казва на сына си, за нѣщо че тя щѣла да направи, а на дъщеря си че направила; Баща-та много фали сына, а дъщеря-тъ фали съ недоволство; Майка-та прѣдъ хора фали сына си, — а безъ хора сърди му ся; кога е сама глези дъщеря си, а прѣдъ хора ѿ мѣри.

Баща-та оженва дъщеря си, за да са отърве отъ нея, а оженва сына си, за да са неотдѣля отъ него; Майка-та оженва дъщеря си съ таквось намѣреніе, за да нема веко тя отъ майка си потрѣбъ, а сына си оженва съ туй, да не може да са мине безъ нея.

Баща-та обича и зетя и свѣтѣхъ-тъ; майка-та обича зетя, а свѣтѣхъ-тъ не обича.

Баща-та са залавя на сѣдба за зетя си и работи за сына си; Майка-та скрышомъ зема пары отъ мѣжя си за сына си, а отъ сына си за дъщеря-си.

Баща-та желяе, да е дъщеря му честита, а сынъ—му добръ челѣкъ; майка-та желяе да е дъщеря ѿ здрава, а сынъ ѿ богатъ.

Сынъ тѣжи повече за баща си а плаче по-много за майка си; Дъщеря по-дълго желей за баща си, и никога не забравя майка си.

ПРОСВѢЩЕНІЕ.

Везиръ Муссаферъ попыталъ веднѣжъ Великаго Аарунъ-Рашида, съ какво намѣреніе той прави академіи, училища и распростра-нява науки-тъ? » или мислишь, о Калифъ! че просвѣщенныя народъ по-добръ ще да ти са покорява? » — Безъ сумнѣніе, отговорилъ Аарунъ-Рашидъ: за туй че той по-добръ ще да сѣди за правдина-та на законы-тъ ми. — « Но по-на радо сърдце ли ще начне да си плаща даноцы-тъ? » — Непрѣменно: той ще да види, че азъ неискамъ нищо повече отъ колко-то треба за поддържаніе на царовище-то » — воины-те ти по добръ лц щѣтъ да са сражывать?

«—много по-добрь, подь начаство-те на учени предводител
—« Но твои-тъ уминцы, твои-тъ мѣдрцы не щѣтъ ли помысли
да са смѣсватъ въ правленіе-то ? О царю царей! не щѣтъ ли дѣрзих
тъ да тѣрсятъ погрѣшкы въ работы те ти ? » — нека тѣрсятъ и на-
мѣрятъ; нека ми ги кажатъ, за да са признавамъ за нагрѣдъ и да са
обхождамъ подобрь! — » какъ ! беки щесъ да дадешъ волю, О
свѣтлинникъ міра ! на учены тѣ си да говорятъ смѣло за сичко, що
имъ дойде на умъ ? » — Тѣ инакъ не можяхъ да просвѣтѣтъ хора-
та.— » но беки сами тѣ учены немогѣтъ по нѣкога да паднѣтъ въ
заблужденіе вредително за полезна-та истина ! » — единъ ще събр-
жа, а други ще да забѣлѣжи и ще да поправи погрѣшкѣ-тъ. — » Царю,
азъ съмъ длѣженъ най сетне да ти открѣмъ. Отъ тогази на самъ, на-
рода ти отъ какъ са просвѣщава, нѣкой смѣлы хора дерзѣтъ въ
много работы да осжждатъ любимцы-тъ ти; дори и мене, царю са-
маго мене «..... разбирамъ, казалъ Калифъ и излѣзаль възъ»

М. Р. С.

Долгето изложєніе изведено е отъ Книги Кормчія, „не-
танной въ царствующемъ великомъ градѣ Москвѣ во всемъ
сходственно противу персого выхода, начатаго при светлѣй-
шемъ патріархѣ Іосифѣ а окончаннаго при светлѣйшемъ па-
триархѣ Николѣ (зрѣхъ. (листъ д).

.... Отъ Константина же града по многымъ мѣстамъ первостоятелемъ
поставляемымъ, сирѣчь Митрополитомъ Трапизонъ и Селвино Болга-
ромъ же и Серкомъ, Валхомъ же и Арбансомъ и другимъ Болгары
же аще и не подѣ областію вахъ црствіа грсускаго, по оубо ѿ
нихъ благоустіа быша пріемнишы, и ской митрополитъ ѿ рзки ко-
стантинопольскіи Патріархъ пріимлахъ. и сіа вахъ на мнози. Но ѿбо
нѣкогда грсустіи власти не кымъ по коемъ окрѣхъ, или златолюбіа
и сазколюбіа, или конеунаго ради ѿбожества, не тоуше власти спѣш-
ства раздавахъ, но екоже глѣхъ нецыи истинны корѣсмствзше и
благоустіе продающе, сирѣчь митрополиты ѿ константина града въ
Болгаромъ, и ко инымъ странамъ посылающе на мзду, не апостол-
скіи снабвше црковъ, но имже собирающе, видѣхъ же црь Болгар-
скій себе испраждєма ѿ нѣ, акѣс изволися емъ акѣ црю соущь
своими епкы патріарха ко граду Терновѣ поставити, не благоустіа
ѿстанивше, по техъ високаго обычаа, и срекролюбнаго прака вєглю-
ще. и потоу мнози Митрополиты Терновскимъ патріархомъ поста-
вляемъ быкахъ. къ Терновѣ же граду мнози ѿ перконртолинскъ до-
кродителію еко солнце козсіакше, ѿ нихъ же и нже ко стѣи ѿцъ
нашъ Осѡфілактъ евангеліа сказатель, Іованъ же и Евѡнмій, и нѣтъ
мнози нже соутъ и до нмѣхъ устѣнма ихъ мѡщѣи цѣлы и нерѣшны
въ томъ самомъ граду Терновѣ прєвыкнюще, исцѣлєніє по всюду
источають. Но оубо и Ахридскаа земля аже прилежащє Болгарскоу

власти, ѿ Терновскихъ патріархъ Епископство свое пріимаше. Сербъ же еже во Хрѣта бѣа нашего благоуестіе ѹтвердиша наставленіемъ црковъ о ихъ наслѣдникъ, савы глаголю бжженнаго, иже прежде крщеніа бжтвеннаго раство именовашеся, его же роди краљ Неманъ, нарицаемы во стоми крщеніе Симеонъ иже ѹистымъ житіемъ, пауче же молитвою сѣна его бжженнаго архіепска савы ѡставляъ и той краснаа мѣра сего, сподобисѣ бжтвеннаа ѹдѣса сотворити и мѣро ѿ грѣба безѹмленно проліати. Божественный же савъ архіепскъ въ тогдашнѣа лѣта добродѣтельнаго ради его житіа и краля, много поутенъ бысть ѿ грѣуескаго цра и патріарха, до толнко, аѡ и власть пріати емъ еже въ Сербской земан архіепскъ въ его мѣсто своимъ Епископы избраніе и поставленіе творити еже и бысть. Аще же накогода и наслѣдени ѿ грѣуескихъ властей, но ѹбо при наслѣдникъ его Стефанъ краљ ѹдѡвнъ въ сербской земан перко прѣтолицы своимъ Епископы поставлѣтисѣ пауаша, и ѹести ради келнѹастка цвѣта пѡже и въ Болгарьхъ патріарси именоватисѣ. Патріаршество бо нма иѹтѡже нно именѣтсѣ, тоѹмо оцѣмъ оцѣ, или истѣе рецѣи оцѣ наѹааникъ, и соѹфрѣмъ подѣ нимъ глаба и пастыръ, и стѣа крайній, или высоѹайшій, еже ѹбо ко грѣцѣхъ глѣтсѣ пѣтеръ, то естѣ, наинимъ изникомъ оцѣ, архъ же наѹамо, и вкупѣ рецѣи оцѣнаѹааникъ. Но ѹбо ѿ бжженныхъ Симеонъ и Савъ, и ѿ проѹихъ ихъ сродникѣхъ, иже аѡ сѣтила въ мѣрѣ молитвами и ѹдѣсы просѣаша, здѣ ѹмолѹаемо, поѹеже лѣтописала книга прѡстраніе изѣвѣтъ ѿ нихъ, здѣ же пѣже ѿ бжженныхъ патріарсѣхъ и митрополитѣхъ да глаголетсѣ. Не токмо же въ сербской земан, но и во иѣдрихъ Митрополити власть прѣаша разстолиа ради пѣти, своимъ Епископы поставленіе творити даже и до сѣе. и сѣхъ ради пѣкоеже негодѡваніе бывѣтъ, но паѹо по всюдѣа благоуестіе сѣлетъ.

Сообщено отъ П. Р. С.

РАЗКАЗЪ.

За трима мѣзъ, то есть, за Владыка, за Исповѣдникъ и за попъ.

Написалъ Сакеларій и Іерокирикъ, попъ Андрей, попъ Дойновъ, Еленчанинъ, а испров одилъ го сынъ му Стоянъ робовскій.—1859 година, Априлія 15. Елена.

Отъ много време имяхъ на умаси да хоратувамъ, за тези тримѣзъ: но съ голѣмо благоговѣніе въспирахся, и быхъ јако нѣмъ не отверзаяй устъ своихъ. И нынѣ ще хоратувамъ, и прося прощеніе отъ сички тѣ.

Трима чловѣцы избрани и благоговѣйны, трима служители и раби на Свята Троица, трима ученицы и назиратели Хрістови, и трима та едновѣрни, и трима та облекати въ Свята троица, и въ Хріста Бога истиннаго имать своята надежда; подчинени, и поставили и тримата въ една църква, въ една народа, въ едно правило тѣй, тѣй думамъ, и тримата сж братя еднодушни, едномыслени, потребни и избрани, и одного Отца и Бога имать, Гопода нашего Іисуса Хріста, распятаго ради насъ. Ахъ! ахъ! о душе моя! много си достойна

да си охулина и посрамина, и за по много еще си достойна: защото, третия братъ, отъ трима та чловѣцы, азъ съмъ: и горко на меня окайнинаго !!! — Тримата мъжъ и братя сж: Първия, владыката; втория, исповѣдника; и третия, священника. Или да режъ по добръ, че азъ съмъ най малкия братъ, и имамъ владыка та баща, вмѣсто Христа, и Исповѣдника имамъ майка, вмѣсто църква та: А азъ, окайнинъ! съмъ кянало гнило и червоѣдино. Увы! на меня! оплачете мя отцы и брати мои, рыдайте и оплаквате майки и голѣми душа та, на треокайнинаго Андрея: защото, много ся обща но, што едно извърши.

Гледамъ трима братя, влюбени въ единъ догма (а), въ една вѣра, и въ една святая христова църква, на едно пѣять, на едно словословять, на едно благодарять Бога Триличнаго, гледамъ ги съединени и съгласни, пакъ ги гледамъ въ една божественна трапеза радостни, охолни, и веселятся духовно и тѣлесно. О колко много ся весели моята душа! на таквизи честни лица, и въ таквизи пресладки хорати, що излизать отъ устата имъ. До толкози ги гледамы обични, штоо мыслимъ, като че ги покрива Десница та на Вышня Бога, и тризата като че имать една душа, и едно сърдце, и единъ уста днесь. Горко! на трима та бѣдни и злочестни братя! за штоо, на утрѣ ги гледами противи единъ на другиго до толкози мыслимъ, като че ищятъ да ся убивать и да излѣять кръвта си, единъ на друидго; тѣй и другия на другиго; —, —, —; толкози противно ся обносятъ единъ кжмъ другиго, що то не само Богъ и Мирски тѣ чловѣцы ги мразять, ненавиждать и охуляватъ: по и самыя душегубецъ, *дѣволъ*, слушава ся, скърбися и чудися, и дума: » въ Адъ монѣ ученицы немаъ по между си толкази борба ». ет сетера

Или, инакъ да нарежъ тези трима мъжъе: *Баща*, *Владыка* та *Сынъ*, *Исповѣдника*; *Внука*, *Священника*. Да начнемъ отъ Исповѣдника. Гледамъ сына то естъ, Исповѣдника, когото като появ-

кътъ да искупи единъ душъ отъ дѣволскитѣ рѣце; що ѿ нѣа заробини: толкови години; а той, като нема страхъ Божій, нито срама отъ челоуѣцы тѣ, отговаря: Немамъ конь, Сега е камъ, и дѣждъ, и не мож да дода, и други още..... увы, окаяние! туй с междуособна брань, която струвашъ кѣтъ баща си и кѣтъ внука та—кѣтъ владыка та и кѣтъ свѣщенника, и убивашъ челоуѣчески тѣ души, и испроваждашъ ги непокаянии въ вѣчна та мъка. Христосъ ти дума: » Наси овце тѣ ми, спаси агнета та ми, и стадо то ми; И ты сѣщій искалъ си и търсилъ си туй пастырство, и порочилъ си ся и обѣщавъ си ся, да пазишъ овце тѣ и агнета та: сирѣчь, да слушашъ и да приемишъ челоуѣчески тѣ помышленія, пастырски, да исповѣдашъ овце тѣ, сирѣчь, мъжъетѣ и женитѣ, и да пазишъ агнетата, то есть, млади тѣ отъ зло то, и да ги наставишъ на добро то. И сега ми думашъ: немогъ, и конь немамъ, и прочая; — тѣзи не сѣ словесни хорати, нито исповѣднически отговорки: но приступнически, и на нечестиваго челоуѣка хорати. Защото исповѣдника трябва да е бързъ и готовъ, а не лѣнивъ и марзливъ въ тази Божественна, спасителна и благословенна служба. И никакъ да не зема заплата, нито съ рѣкъ, нито съ уста нито съ кимване: и тогази исповѣдника ся нарича служитель на пресвятаго Духа. Но исповѣдника ако е сиромашъ, треба гражданы тѣ, и селены тѣ да го възблагодаряватъ, ако е инакъ да припесе и за въ мѣнастыря си; ако ли мѣрски Свѣщенникъ, да прехрани чяда та си, и да ги настанѣ. На такавзи исповѣдникъ азъ прося свѣта та му молитва, и проповѣдамъ го исцѣлитель на душа та ми, и водачъ камъ рай.

Другія челоуѣкъ е Баща та, то есть, Владыка та, — и той противенъ на исповѣдника: Исповѣдника дума: « не ся калнете, защото е зло, да не приемате Афоризмо, за да ся спасете, какво то ны поучява Божественный Златоустъ Іоанъ: че този чясъ, като даде владыка та афоризмо, тутакси дѣвола грабва афоресаннаго че-

ловѣка, и дѣржи го въ пригъртанье то си: и добръ дума. святой
~~Златоустъ~~ Златоустъ владыка та отдѣля афоресаннаго чловѣка отъ
~~Християна~~ Христовъ діавола го грабва. Добръ дума: Златоустъ Іоанъ: зашто
то овченика съ трудъ направя чловѣка сынъ Божій, а владыка-
та, що има варзалка и разварзалка, направя го сынъ дяволскій.
Священника го направя да ся отрече отъ діавола во священо то
крещеніе; а владыка та голѣмъя вѣрникъ каквото и Христосъ ми
порѣчя: паси овцы моя, паси агнцы моя, паси стадо мое, — Свър-
зва на чловѣка рѣце тѣ и ноги тѣ, и проважда го въ преиспод-
ныя Адъ. Священника го просвѣтилъ съ свято то муро, и обожилъ
го съ Божественно то причащеніе и поставилъ го въ рай, а вла-
дыка та го очерня и осквернява и проважда го въ мѣка та; —
Священника го омилъ въ име то на Свята Троица, а владыка та
го раздѣля отъ Пресвятая Троица; въ кѣсо да речемъ: Священни-
ка проважда Християнина при Свята Троица, а владыка та бласка и
сваля Християнина въ вѣчна та мѣка при самага діавола. Гледамъ
владыка та старецъ, на нѣкои-си работи марзилнвъ, а на нѣкои-си
скоръ и барзъ. Гледамъ го словесенъ, виждамъ го ученъ, а съв-
сѣмъ нече да си отвори уста та, да скажи слово Божіе на Хри-
стіяны-тѣ. И тѣй оставя овце тѣ си, и фѣрляется въ бѣднытѣ мѣста,
а другы-тѣ оставя и отхождатъ изъ гори тѣ и погубватся и зема
гы діавола. Отъ една страна го гледамъ смиренъ и трудно и мѣчно
става и подпира ся, като прехухринъ старецъ, на тояга та. А отъ
друга страна, толкози скоро става, като че има крыла, безъ да ся
подпира на тояга та, и радостно тура олофора си, и отдѣля Хри-
стіяны тѣ отъ Бога, и ги смясва съ треглавия керверъ (діавола). И
вмѣсто да ги направя чяда на свѣтлина та; а той ги прави слуги и
чяда на тъмнота та. Но видите ли благочестиви Християне, любезни
Българе, не е ли тука конгра и прогивность, единъ камъ другиго.
Нѣка сега да видимъ пакъ за третия.

Третья челякъ е Внука та, то е, Священника, когато го викат да кръсти, думатъ му, Отче Святый! потруди се да ми кръстешъ дете то. И той отговаря: немамъ време сега, имамъ си дюкена, що отида на нива та, на лозя та, на кжшла та при добитъка си. Пакъ му се моли: да ти имамъ молитва та, по ела да кръстншь внука та ми, защото кръсника други пътъ, неможи да доди, и азъ съмъ готовъ да ти заплатя, двойно и тройно, токо ела. И священника съвсемъ не се склонява на молба та на сирмаха Християнина. Ето и пакъ други трети, задался, тичя бързо, и вика съ милостивъ гласъ: Отче! заповѣдай, защото новия ми гостяницъ, дете то, ще умре некръстено, и ще ся осѣдимъ, и ще даваме отчетъ; а него нищо него е грижа, и неще да знае. Не е ли сега той противенъ на дяда си и на бащъ си; Ей, наистинжъ противенъ е; за да кръщава, отговаря хораты противни; за да вънчава, и за да струва Водосвятъ и Маслоосвященіе, съ трудъ; за да причащава, съ тягота; за да мурозва, съ начумерено чело; за да опѣе мрътвца, съ мързиль; за да служи литургія на тритины тѣ, на деветинны тѣ, и на четырисъ тѣ, съ противны хораты. Този Священникъ, не е Священникъ, но противникъ на Святи тѣ седи съборы. Уречена та си заплата, не ници мирно и тихо; каквото му даватъ сирмаси тѣ, не зема; по той ници лары на рѣка. Добръ знаймы Священника, че има притѣсненіе, и има дапокъ царскы и владычшкы, и има домочатцы (фамилія) върху си, но и сирмаси ти также иматъ. Но трябва мирно и кротко, о Священниче! да съхранишь агницы тѣ си, каквото Христосъ ти е заповѣдалъ, и ты си ся обѣщаль. Слушай о внуце! ако не струвашъ, каквото повелватъ законы тѣ, да си знанщъ, защото не тъкмо си излязълъ отъ бащини тѣ си и дядовы заповѣди, които ты наставихъ, когато ты исповѣдаха и рѣкоположихъ, но и ще ся отлѣчишь и отъ Великаго Совѣта Ангела, що е Богъ твой.

Миръ вахъ, дума Христось, каквото мя е проводилъ Отецъ, я
 Азъ васъ тѣй преваждамъ. И туй, като казалъ, духиъ и рече имъ:
 приимите Духа Святаго. Нанстинъ приехмы Духа Святаго, и имамы
 го сѣщо: но ни несправимъ, каквото ни повѣлява Духъ Святый, но
 струваме противно. Исповѣдишка въ исповѣданье то нищъ заплата,
 което е грозно и неприлично дѣло на исповѣдници тѣ. Владыка та
 за малко нѣщо афоресва Християны тѣ, и испѣжда ги изъ църква, и
 туй е половинъ Християнство. Священника, ако стори нѣкол мал-
 ка грѣшка, владыка та, то аргосва, дохожда нѣкой чорбажій и на-
 ковледи священника направида, то естъ, или реклъ начорбаджія нещо
 законно: А владыка та, безъ да испита истинна та, аргосва и зема
 на попа ірата, и чяда та му истопява, като похулилъ и обезчес-
 тилъ баща имъ. Апостолъ Павель дума: Владыко! ако согрѣши нѣ-
 кой нѣщо, първо го умоли; второ го засрами; трето му запрети,
 то естъ, заплаши; и четверто го накажи. А владыка та, който слу-
 ша чорбаджія та, а Апостола неще нито да чуй, прави противно,
 и да не е сторялъ нѣкой нѣщо, чорбажія обаче като го е паков-
 ладилъ безъ да испита, аргосва попа, афоресва мирянина по воля-
 та на чорбаджія, ушь че струва по Божи законъ, и Апостолски.
 и бѣдный владыко! не мыслишь ли, че съсъ беззаконното си нака-
 заніе погубвашъ Христови тѣ овцы и агнета; О окаянный священ-
 ниче! Владыка та ти дума, да не туряшь епитрахиль, а ты туряшь?
 Владыка та тя аргосва, а ты не държишь аргосване то? Окаяние!
 незнаншь ли, че владыка та е вмѣсто Христа моего, и Бога твое-
 го, а ты излязвашъ отъ заповѣды тѣ му? Горко на тебе зломозач-
 не, какъ ще ся избавишь отъ рѣцѣ тѣ на великаго Владыка? Ахъ
 горко ти отче! охъ! тежко ти!...

ПОВѢСТЬ

Святое възкресеніе

или Великденъ

Прѣводъ Филиппова

ГЛАВА II.

Скругъ като ся събуди бѣше до толкози тъмно, чото едва можеше да разгѣда дѣ е прозорецъ-тъ.

Градски-тъ часовници пачнаха да удрятъ: и за удивленіе-то му, голѣмнать колоколъ удари седмъ, осемъ и ся запрѣхъ на дванадесать! полъ нощъ? и Скругъ легнѣ въ два часа?

— » Може тѣ да ся сѣ развалили отъ студинѣ » помисли Скругъ.

Завчасъ натиснѣ прѣжинѣ-тъ на своѣ-тъ си репетиръ, но и той удари дванадесать.

— « Не може да бѣде, да проспѣхъ азъ цѣль день и да захванѣ още и отъ нощъ-тъ: мигаръ съ слънцето ся е случило нѣкое приключеніе »

Слѣдъ тези думы Скругъ стана и обѣрса съ рѣкавъ-тъ си замръзналыгъ прозорецъ. На небето бѣше тъмно и никой не ся видѣше по улицѣ-тъ.

Скругъ пакъ легна въ постелка-тъ си, той мислилъ, размислювалъ нъ безпокойството още повече го завладѣвало. И тъй той ся бѣше вече убѣдилъ, че сичкото това е сънъ, като изведнажъ часовникъ-тъ удари три четвърти. Тогава си припомни той че му е обѣщанъ въ часъ по срѣдъ нощъ новъ гостянинъ. Тъзи четвъртъ му ся показала твърдѣ дълъгъ и мъчителна. Напоследѣкъ Курантытъ зазвѣнѣха: бомъ, бомъ, бомъ, динъ, донъ, донъ. Скругъ едвамъ дешеше когато мгновенно часовникъ-тъ удари яко единъ. Удакъ-тъ свѣтъ и нѣщо дръпна покривка-тъ му.

Скругъ скочи и предъ него ся исправи образъ съ чудно лице.

— « На Вые ли сте този, за посещеніето на когото ме извѣсти моятъ пріятель? » попыта Скругъ.

— „ Да „ отговори неженъ извѣнать гласъ.

— » Не ся стеснявайте при меня » прихортува Скругъ » заповѣдайте та ся позавійте — студеничко е тука малко »

« Какъ! » и при това мѣненкыятъ духъ си возвиси гласъ-тъ твърде рано искашъ да погасишъ тъзи свѣтлинъ която ще ти освѣти миналото и бѣдущето. «

Скругъ почтено ся извини, че можетъ бытъ, да го е разсърдилъ, и дерзалъ да го попытъ каква честь ми обѣщава това посѣщеніе?

— Стараніе за благоденствіето ны »

Скругъ слѣдъ това си исказа сичкъ-тъ благодарность нъ съ това за-едно и помисли, ако го остави баремъ единъ нощъ въ пской, то тва ще му бѣди за сега най голѣмо благоденствіе.

Види ся, че духъ-тъ прочелъ въ очитѣ на Скруга скръпина-та му мысль и като го улови за рѣкъ-тъ яко извика: » не щѣ да ся противишъ! стани и върви подирѣ ми! «

На Скруга бѣше съвършенно безполезно да ся отказва че

той не е навикнѣлъ на нощныѣ расхоткы, че постелката топла и термометръ-тъ по долу отъ точкѣ-тъ на замръзваніе-то, че той е облеченъ не прилично.....Нѣ да ся противи нѣмаше какъ. Него го дръжеше ржкѣ нежна, като ржка-та на дѣтенце, нѣ въ която чувствоваше сичкѣ-тъ силѣ Геркулесова. Той стана нѣ като виде, че водителъ-тъ му ся напхтва кѣмъ прозорецъ-тъ, въ отчаяніе улови ся за риза-та му.

— » Вспомнете че азъ съмъ смъртенъ, можѣ да паднѣ и да ся струна. «

— » Не бой ся ржкѣ-тъ ми може да та подрѣжи и не на такава височина » отговори духъ-тъ.

Слѣдъ тѣзи думи тѣ сѣ намираха срѣдъ полноята. Тъминната и мракъ-тъ нощи изчезнахѣ, бѣше видѣлъ хладенъ и ясенъ день нѣщо рѣгаше по земля-тъ.

— « Боже мою! „ рече Скругъ, като ся поуглѣда на око-ло » Азъ тука сѣмъ ся родилъ; тука сѣмъ прикаралъ дѣтство-то си? „ Тысящи надежди съчувствія и радости отдавно забравени едни слѣдъ други въ страшенъ призракъ ся явявахѣ предъ него.

— » Вамъ ви трентѣтъ уст нѣтъ, « рече съ дѣтскѣ иѣжно-сть неговиятъ прѣводникъ, « нѣ да вървимъ; мысля помните пѣ-тъ-тъ. «

— » Какъ да го непомня! » извика Скругъ.

— . Чудно; въ голкосѣ години и не единъ пѣтъ да го не вспомнишъ.....нѣ да вървимъ. »

Тѣ трѣгнаха по пѣтъ-тъ. Скругъ познавалъ сѣкое дръвце, сѣкоя пѣтлѣкѣ.....Наконецъ показалъ му ся не твърдѣ голѣмъ градъ съ неколко камбанаріи, съ соборна церковъ — Ей ги идатъ на срѣщѣ му нѣколко талиги, на които бѣха пакачени младожи. Тѣ сичкы-тъ были пѣлни съ радость, пѣяли, смѣяли ся и пляскали съ ржѣтъ си.

Скругъ възпомнилъ, че това е билъ велик-денъ, и че повечето отъ неговитъ пріатели сж напжтили въ съседниятъ градецъ при бацитъ и майкитъ си.

Той знаелъ да назове почти сѣкого по името, нъ чудно, защо ся той тѣй зарадвалъ, като ги видѣлъ, — толкова щото сърдцето му готово было да искочи? Отъ що тѣй свѣтяха изгаснали-те му очи? Отъ що съ такава радостъ той ся е вслушавалъ въ радостното *Христосъ воскресъ, воистинно воскресъ* съ което единъ съ други ся поздравявахъ? Каква работа ималъ той до възкресеніето христово? Мигаръ му е принесло нѣкоя полза? ! —

— » Училището не е съвсѣмъ пусто, забѣлежи преводникътъ му; » въ него е останало едно сирачи, хвърлено и забравено отъ сички-тѣ

— » Да, азъ знамъ, « отговори Скругъ, и затули съ ржѣтѣ учи-тѣ си.

Тѣ сж искривиха въ сокачето и ся запрѣха до не твърдѣ една голѣма кѣщъ. Като заминаха предни-тѣ оди влѣзоха въ едни твърдѣ голямъ удачкѣ коѣто бѣше отзаднѣ-тѣ страна на кѣщъ-тѣ. Тамъ кодъ огнището оплаквало злополучіе-то си бѣдно-то сираче, което учитель-тѣ му го оставилъ да варди училището до когато той и съдружницитѣ му весело срѣщиятъ Великденъ.

Скругъ посѣднѣ на единъ отъ чиновитѣ и безъ малко не заплакалъ надъ прѣво-то си състояніе.....

Сичкитѣ нѣща дѣйствovali на Скруга — Сичкото хортувало на дѣлата му за прѣвиятъ му дѣтски животъ; той по внимателно началъ да ся вглѣдва въ прѣвиятъ си — и не волно прохортувалъ — » бѣдно-то дете?.....»

БЪЛГАРСКИ НАРОДНИ ПЪСНИ;

сборни.

отъ

И. Х. В. Драгосва Ямболчнина,

(Продълженіе отъ брой 7;

XV.

Излѣзна мома на расходъ,

На расходъ покрай морето

Покрай морето да ходѣ,

Като ся по расходила,

Сѣднѣла да си почине,

Подъ едно дърво да фниикъ,

Половинѣтъ маслиникъ,

Дѣгнѣла и си заспаа.

Малко е много по спаа

Тѣкмо ми три дны, три ноци.

Нема кой да ѣ събуди.

Господъ ся смили за неѣ,

Завдаде вѣтръ край море,

Залюлѣ дърво дафниикъ,

Половинѣтъ маслиникъ;

Паднѣла една маслинка

На бѣло момно тѣце.

Мома се отъ сѣнь събуди

Оше вѣтрѣтъ вѣяше:

Ветре! ненавѣщо!

Да не дочакашъ да вѣешъ

Да ти крылото истѣне,

Крылото, ветре! дѣсното,

Гдѣто ме отъ сѣнь събуди.

Че какъвъ сѣнь си сѣнувахъ,

Трима ма момци любяхъ,

Любахъ и мя лѣжахъ.

Единъ ми дава златъ пръстенъ;
Вторый ми дава абѣлкѣ;
Третій ми въ лице цѣлуиѣ.
Гдѣто ми дава златъ пръстенъ,
На него Богъ да помогне,
Три години боленъ да лежи,
Презъ пръстенъ да си премине.
А че тогази да умрѣ.
Гдѣто ми дава абѣлкѣ,
И нему Богъ да помогне
Три години боленъ да лежи,
На нгѣ да се исправи,
Абѣлкѣ да си изяде
Аче тогази да умрѣ.
Гдѣто ме въ лице цѣлуна,
То нѣму Богъ да помогне
Съсь мене да се пѣнчсе.

XVI

Тодоръ Тодорки думаше:
Тодорке, прѣвна прѣвнино!
Ето ми дсвѣтъ години,
Какъ се съсь тебе водими,
Тяжко иманіе стигиѣхмы,
Тяжко иманіе безкрайно,
Нигдѣ си кусуръ немамы,
Единъ си кусуръ имаы:
Отъ сѣрдце рожбѣ немамы.
Младѣ ли да те парясамъ,
Их' да те младѣ посѣкѣмъ?
А Тодоркѣ му думаше:
Тодорчо, моя прѣвнино!
Ето ми десяти години,
Азъ садиѣхъ златъ абѣлкѣ,
Деветъ тодини и станило
Какъ цвѣти а не прѣзна,
Тѣзи е години цѣфиѣла,
Цѣфиѣла п заврѣзала,
Единъ ми златъ абѣлкѣ,

И ти се моля, Тодорчо,
недѣй ми младъ парисва,
Да не се радватъ и ушимъ ни.
Не дѣй ме тука постѣква,
Най ме завѣди, Тодорчо,
Въ зеленъ горъ Елховъ,
Гдѣто птичета не пѣятъ,
Гдѣто си хора не стѣпватъ,
Тамъ ме младичкъ посѣчи.
И Тодорчо ѣмъ послуша,
Та ѣмъ заведе, заведе,
Въ зеленъ горъ Елховъ,
Гдѣто птичета не пѣятъ,
Гдѣто си хора не стѣпватъ,
Тамъ и главѣтъ отрѣза.
Гдѣто Тодорка наднѣла
Бѣлъ с мѣнастыръ станѣло.
Гдѣто и кръвѣта попрѣска,
На рѣдъ свѣщицы горѣхъ;
Тодорки глава фърчаше
И ѣмъ изыкѣтъ думаше:
Не ти е просто, Тодорчо,
Ако ме ти не распоришь
И ми утробѣ (разрѣжешъ),
Да видишъ вътре що има.
И Тодорчо ѣмъ послуша,
Та и утробѣ разрѣза;
А що да виде въвъ неѣмъ?
Едиѣмъ ми мѣжъкъ рожбицѣ,
Момченце съ златъ косицѣ!
Като го видѣ Тодорчо,
Въ кѣто се сърце удари,
И на Тодорка думаше:
Тодорке! прѣвно прѣвнино!
Защо не ми си казала?
Лежи, Тодорке да лежимъ,
Двѣ майки да ни оплакватъ.

XVIII

Отъ доло иде,
Младо ми момче,

Младо ми момче,
 Тяжко търговче.
 За конакъ пита,
 Пыта, испытва :
 Гдѣ сѣди попътъ
 Попъ Сакелларій?
 Попъ Сакелларій
 На чардакъ сѣди:
 Млада попада,
 Дива и т му стоп,
 И му залива,
 Червено вино.
 Младото момче,
 Тяжко търговче,
 Но двори ходи,
 Конче си води,
 Пакъ си на попътъ
 Тихомъ говори:
 Ой те тебе поне!
 Попъ Сакелларіе!
 Да ти дамъ, поле,
 Двѣсте Галански,
 Жълты жълтицы,
 Триста карбовли
 Сребърны рубли,
 Та ми дай поне,
 Младъ попадж.
 Нито за много,
 Нито за малко,
 Догдѣ попѣжтъ,
 Прѣвнытъ пѣтлы,
 Догдѣ истече,
 Ясното слънце,
 И попъ му даде,
 Младъ попадж.
 Младото момче,
 Тяжко търговче,
 То си замръкнѣ,
 Че не осъмнѣ,
 Най си побѣгнѣ
 Съ младъ попадж.

Оъвременна лѣтопись.

Въ по-преднѣхъ-тъ Книжницѣхъ мы порекохмъ нѣщо за ревностъ-тъ що имать тукашннѣ Българе да ходять за освѣщенію на Българскѣхъ-тъ нашѣхъ народнѣхъ церквѣхъ, за свое-то намѣрєніе да ѣхъ пиаравять голѣмѣхъ и великолѣпнѣхъ, какъ-сѣ ся зєли и ферманъ-тъ царскый, и за необходимѣхъ-тъ нуждѣхъ що имать да сѣ отправять слѣдъ малко до по всюду живуцы-ты православны наши соотечественники за помощь, че безъ неѣхъ неможе. За длѣжность нашѣхъ причитаны да кажемъ и днесъ нѣколко рѣчи за многоажиы-тъ той-зи предметъ, огъ извършаніе-то и напредованіе-то на когото ще безпрекословно да провзлѣзи неизмѣримна полза вообщє за сичкы Българы.

Кой-то е доходилъ и виждалъ, знає че тая церква е положєна на исто-то прекрасно мѣсто между Фенертъ и Балать, гдѣ-то бѣше другочъ прекрасныя-тъ домъ Высочайшаго и доброжелѣй-

шого намъ Кнѣзя и соотечественника нашего Г.-на Стефана Вого-
рида, кой-то, оцѣная великъ-тъ общъ Българска полѣжъ отъ въз-
движеніе-то на единъ такъвъ-зи храмъ въ славилъ-тъ царствующій
градъ, кое-то радостно бѣ видѣлъ Българы-ты да искать единоглас-
но съ прошеніемъ и жалованіемъ отъ царство-то, отъ ревность, като ис-
крепный Българинъ, подвизаемъ, и отъ мудрость, като главенъ политя-
ческый царскы саповникъ, побуждаемъ, благоизволи преди десятиѣ
години не само да имъ помогне на полученіе-то на това тѣхно
равностно желаніе и на исходайствованіе-то, отъ Милостиво-то
Царско Правителство, на потрѣбныя-тъ позволительный ферманъ, но
и да подари нарочно за това Българскому народу реченыя-тъ ся
домъ цѣлъ какъ-то си бѣ, велно съ сичкы-ты му околности и съ
воды-ты му текущы. Слѣдователно съборися домъ-тъ, и ся согра-
ди привременно една мала церквица, коя-то и до днесъ същест-
вува, а срѣщо неѣкъ презъ пѣтъ-тъ направися едно лѣпо камено
зданіе на три чреды (табакы, катовы), кое-то ся нарече *общій
Българскый имотъ или метохъ*.

То бы наистинѣ едно мжно зачало, зацо Българе-ти тогава,
като немахъ юще потребно-то довѣріе и като непредусѣщахъ
какъ-то прилича великъ-тъ полезность на едно такова зданіе, не
ся потщахъ да принесхъ съкы своѣхъ-нхъ *лептъ* за потребны-ты
разноскы, но стояхъ като отъ далечъ да гледать какво щеше да
стане. И така неизбежно-то слѣдствіе на все това бы, да ся на-
товари въ самы-ты ся пелены новораждаема-та тая церква съ джлѣ
до 400,000 гроша, кой-то бы и непосредственна-та причина да
ся прекъса направа-та, и да си остане до сега въ това бѣдно и
за единъ цѣлъ Хрістіанскый народъ срамотно состояніе.

Нужда ли е сега да кажемъ коликъ изряднѣ ревность и коли-
ко оглачно усердіе требувахе да иматъ и да покажать тукашни-ти
родолюбиви Българе за не токмо да ся отчаѣхъ, но напротивъ да

положатъ всяко похвално прилежаніе, и да зблнжтъ постепенно всякы дѣйствителны мѣрки като да ся исплати реченымъ-тъ церковный дѣлгъ, и да ся приведе пакъ наша общественность въ сегашно-то ѳ благополучно состояніе, гдѣ-то нема веке за друго да ся грыжатъ, освенъ да ся въздигно и направи толико желаемыя-тъ и великолѣпнень храмъ? Родолубиви-ти почтенни лица, кой-то сж са най-много за това трудили и не малко отъ кесіи-ты си жертвовали, не чакать отъ насъ тѣхъ похвала, защо все що сж усердно правили и жертвовали, правили сж го само за любовь народнѣ, любовь отъ коѣкъ-то днесъ наше-то мило отечество има толковъ потребъ за свое умственно и нравственно напредованіе.

Но тѣхно-то само родолубіе не стига: потребно е, нужно е, и други-ти наши повсюду почтенни соотечественници, да подражатъ тѣхныя-тъ похвалный примѣръ, и, какъ-то тѣхна милость тукъ, така и они, сѣкы въ свое-то мѣсто, да почувствовать сѣрдечно нуждѣ-тъ и полезность-тъ що има нашія-тъ народъ отъ единъ такъ-къ-зи общъ направъ въ самыя-тъ Цариградъ, и слѣдовательно да си рекать: « Такъ-зи работы не ставать самы, по себѣ нито пакъ ся свършать съ помощь-тъ на самъ единъ общинѣ. Цареградски-ти Българе щели да привать церквѣ *изроднѣ*, то есть за *изродѣ-тъ*; а тѣи не сж сами народъ-тъ, и нѣи смы отъ народъ-тъ. Я да имъ дойдемъ на помощь! я да ся съединимъ и нѣи съ тѣхъ, съ тѣхно-то любонародно усердіе! я да съставимъ и нѣи като тѣхъ помежду си едно народно средоточіе, да си взберемъ и поставимъ епітропы, кои-то да ся погрыжатъ за такъ-зи народнѣ церквѣ, да поучавать по-просты-ты за великж-тъ нашъ отъ неѣж ползж, да побуждавать по-умны-ты и тѣи народъ-тъ да совѣтывать, да поущрявить богаты-ты да не имъ ся свидятъ пары-ты когагы давать за едно такова свято и общеполезно дѣло, и вообще да подканять сичкы-ты да дадѣтъ кой що може, и кой

„ колко може, за помощь на тѣ-зи церква, въ коѣ-то ще ся
 „ славѣ Богъ, во имя Святѣя Троицы, по нашъ народный языкъ,
 „ и ще ся поминувать до вѣка имена-та на спомагатели-ты ѣ ка-
 „ то на исты ктитори! Какъ по-голъмъ похвалъ можемъ да при-
 „ печелимъ за насъ си въ той-зи привременный животъ? какъ
 „ по-здравъ заплатъ можемъ да дадемъ за да ся откупимъ отъ
 „ наши-ты чловѣчески грѣховы? И какво по-плодоносно сѣя
 „ можемъ да посѣемъ на той-зи Свѣтъ, за да пожнемъ царство
 „ небесное на онъ-зи? Чюхмы че щели да ни пишѣтъ и да при-
 „ капятъ за това Цареградски-ти Българи: що трѣба да ги чака-
 „ мы? що трѣба да ни подканятъ? то е наша работа, равно кол-
 „ ко-то е и тѣхна. Нека ги преваримъ, нека съберемъ помежду си
 „ единъ избытокъ помощъ, и нека имъ ѣ испратимъ; съ това ни
 „ нечемъ да прегрѣшимъ, напротивъ ще ся похвалимъ. „
 Трѣба чловѣкъ да има каменно сърдце за да не чюствува
 превосходящъ-тъ радость произящното веселіе що бы причинили на
 сърдцето всякому родолюбивому Българину тѣ честлюбиви слова
 са искренно произнесени, а най паче въ дѣйствіе произведени
 отъ вѣнчашны-ты Българи! Ни вѣрвали че то ще стане, защо
 вѣщѣтъ да търпятъ Българити да имъ ся хвалятъ Гърцы или дру-
 ги народи че были по родолюбиви, и че жертвовали по много и
 по-усердно отъ тѣхъ за такива священи и общепользны заведе-
 нія.

Пълни съ тѣмъ сладкъ надежда мы извѣстяваме какъ тыя дни
 като ся уравнихъ нѣкой особни затрудненія, начеи съ голюбо
 прилежаніе да ся прави рѣхтѣмъ-тъ на море-то по кое-то ще ся
 въздигне церквата.—

Въ послѣднѣ-тъ Книжикъ казахмы, нѣщо за послѣдны-ты не-
 пріятни приключенія въ народны-тъ соборъ у Патріархъ-тъ На-
 дденъ-тъ спорядъ това жалбъ отъ соборны-ты мірскы членовы

ако и да не знаемъ юще добръ какъвъ отвѣтъ е дало Царство-то , обаче, какъ-то ся научавамы, той отвѣтъ щялъ да има тж-зи мисль: Соборъ-тъ да послѣдова да върши умно и здраво работж-тж согласно съ даделы-ты му *тихмисти*, а че ако бы да ся появи пакъ между членовы-ты му, были кои были, несогласіе, то, спорядъ общи-ты Царственни правила, да ся ударя на гласовы, аче отъ гдѣ-то излезе пѣлно вышегласіе, спорядъ него да става рѣшеніе, и да ся записва въ соборны-ты дѣнія. „

По тж-зи причинж мы находимъ за добро да нажемъ тукъ че въ свършаніе-то на преминжж-тж годишж, кога-то баше въ соборъ-тъ слово за да ся опредѣли съ кой начинъ ще ся избиратъ и поставятъ за напредъ владицы по различни-ты епархїи представителити на Бошняшкы и Българскы-ты епархїи дадохъ на соборъ-тъ писмено своето мнѣніе за важныя-тъ той-зи въпросъ, гдѣ-то като излагжтъ на кѣсо вреды-ты и обида-ты кои-то непременно произлязяхъ отъ до нынѣ употребляемж-тж неправеднж системж за избирание-то архіерейско, и различни-ты противуевангелскы злоупотребленія кои-то вообще правяхъ тѣй избираемы-ты архіереи предлагажъ другж, коя-то, по нашето мнѣніе, е много по добра, по праведнж и по хрістіанска. Вышегласіе-то на соборъ-тъ не одобри тж-зи новж по предложеніе-то и ветхж по началото си системж. Но тя не е за това по малко достойна да ся впише въ страницы-ты на нашж-тж новж історїи за да послужи предъ очы-ты на наши-ты соотечественници като живо засвидѣтелство противу реченно-то вышегласіе което съж неодобрило. За това мы приведохмы на Българскы и помѣстихмы тукъ по слово той-зи Бошняко-Българскы документъ.

ВСЕСВЯТѢЙШИЙ ПРЕДСѢДАТЕЛЮ И ЧЕСТНОЕ СОБРАНИЕ.

« Като премыслямы за да ся поправи и уллучи начинъ-тъ по кой-то ще ся избиратъ и поставяватъ архіереи по различни-ты на царство-то епархіи, трѣбъ най-напрѣдъ да помнимъ че, видѣвши нуждѣтъ на това поправленіе, заповѣда го само отеческото наше царско правителство, спорядъ изрядно-то попеченіе и повелѣніе на Н. И. В. благодѣтельныйшаго и прелюбезнѣйшаго царя и Господаря нашего СУЛТАНА АБДУЛЬ МЕЖИДА заради безмѣрныты и соблазнителныты жалованія, които му ся давахъ до сега отъ различни епархіи противу свои-ты имъ архіереп, Това отеческо наше Правителство, като ся гыже за да иматъ миръ, и покой, и благоденствіе сичкити вообще вѣрни царя нашего подданици, не можаше извѣстно да гледа съ небреженіемъ причины-ты на речены-ты жалованія, които безъ назначеніемъ ставашъ предъ самыты му очи, и за да ся дигнатъ отъ средѣтъ тѣя причины, които много соблазнявахъ и вѣтрешны и вѣнѣжныы человѣцы, и които не ся одобрявахъ извѣстно ни отъ политическытъ ни даже отъ церковнытъ нашъ власть много разумно стори що заповѣда составленіето на той-зи отъ духовны и мірскы лица размѣсенъ Соборъ, на който мірски-ти членове повелѣ да ся избержтъ проводятъ и отъ вѣнъ отъ всякъ епархіѣ, за да може чрезъ нихъ всяка епархія да си каже болкы-ты и нужды-ти, и да си даде мнѣніе за бѣдущето поправленіе. За таковъ-тъ истинъ промислъ на царско-то правителство, и за изрядно-то сего ради попеченіе и предстательство на Н. И. В. Султанъ » немы да сторимъ друго освенъ да имъ въздадемъ отъ все сърдце благодареніе, и да имъ покажемъ безмѣрнъ-тъ и вѣчнъ-тъ си признательность и благодарность.

« Но кои мѣрки трѣба да ся зыматъ за поправленіе на речены-ты работы?

« Твърдѣ простъ е отвѣтътъ на това. Какъ-то кога искусный цѣлитель посѣщава болныя-тъ, първо гледа да познае коя и каква му е

болѣсть-та и отъ кои причины е произлѣзла, а послѣ му дава приличныя-тъ цѣръ, така и честно-то сіе Собраніе най-напредъ длѣжно да положи велико внимаше за да предиди и да ся научи добръ кои злины на Хрістіанско-то наше общество сѣ дали причиня на негово-то свыканіе, аче като стори това, и само като стори това, лѣсно и успѣшно ще да намѣри и потрѣбны-ты прилични средства за да ся оздравятъ тыя злины: инакъ ще покаже че направило съвсѣмъ друго освѣтъ що бѣ му зарѣчано да направи.

Не е наша работа да приказваме тукъ за злины-ты и жалованія-та които ставатъ по сичкы-ты вообще епархіи. Като представители: единъ на Босня, а други на Българскы-ты епархіи, мы ся ограничавамы да изложимъ въ кратцѣ страданія-та и жалованія-та на нашанскы-ты само Хрістіаны, и оставямы на други-ты членовы сего честнаго Собранія да разсѣдятъ до колко могатъ тія да сѣ общи и на отъ тѣхъ преставаемы-ты епархіи.

Человѣкъ по-много-то пѣти безкниженъ, кой-то отъ архіерейскы-ты длѣжности нема никакво понятіе, и отъ языкъ-тъ и правы-ты наши нищо не резбира, избираемый не знамъ какъ, направя ся архіерей, и ся проважда на злочесты-ты наши епархіи, пастырь овцей пастырство не умѣющій. И като дойде на епархіи-тъ, безъ да има съвсѣмъ грижа за священны-ты си длѣжности, най-първа-та му грижа е, противу заповѣдь-тъ на цѣрковны-ты правила, да гледа да събира за себе си даноцы и пары. И ако бы да му ся упрѣ на това нѣкой отъ старѣдшины-ты или отъ други-ты епархійскы жители, той прави какво правы, гледа да го махне отъ тамъ. Така извърша все що му е запрещено отъ 4-то правило на 7-тъ вселенскый Соборъ (1), безъ

(1) Ето що пише това 4о правило на 7-тъ Соборъ: « Проповѣдникъ на истинѣ-тъ божественный апостолъ Павелъ, като правило полагая на Ефескы-ты пресвѣтеры, а по-добръ да речемъ на сичкія-тъ священнический чинъ, така отворено рече:

« Оубрѣра или злата или ризѣ или единаго возжелаша. Все

да си тури никакъ на умъ-тъ онова що заръча на владыцы-ты первоверховный Апостолъ Петръ глаголюще: « Пасите еже въ казъ стадо
 « Божіе, пасущающе, не вѣждѣю, но колею и по боу; ниже непра-
 « ведныи прибитки (αἰσχροκερδέες), но охсердию; ни яко обладающе
 « приутъ, но окрази бывайте стада » (2). А вмѣсто да глѣда да сяпа-
 учи языкъ-тъ и нравы-ты ны, за да юу разбиратъ Христіане-ти кога
 имъ казва като архіерей дѣжны-ты си поучителны слова, и отъ едиѣ
 страж да ги привлече и присвои тѣй по-добръ на себе си, а отъ дру-
 гъ да раздаде помежду имъ церковно-то и друго нужно ученіе, като
 да ги паучи да славятъ знаніемъ имя то Божіе, и наукъ-тъ на добро-
 то живѣше, той на противъ за тѣя снѣкы-ты, какъ-то и за дѣжно-то

сказахъ вамъ, акъ такъ тѣждающеица, подсбаетъ заступъ-
 « ти немоуца, блаженнѣе естъ паче даати, нежели прѣимати.
 « (дѣян. а. апост. XX, 33 и 35) За това и ниш отъ него научившесе, зеве-
 « шавамы: да не помысли никакъ никогѣ владыка-та да тѣрси срамны и не-
 « праведны прибитки; и извиняющися съ грѣшны извиненія да иска злато,
 « или сребро, или друго нѣщо, отъ епископы-ты, или клирицы-ты, или мона-
 « сы-ты, кои-то сѣ подъ тѣхнѣ рѣкъ, зашо апостолъ-тъ казва: неправед-
 « ницы царствѣ Божіа не наследѣтъ (1. корінѣ. VI, 9), и не должна
 « сѣтъ уада родителемъ синскати имѣніа; но родители уадомъ (2 Ко-
 « рінѣ. XII, 14). Убо, ако бы нѣкой-си, за да зѣмне чары или друго нѣщо,
 « или за нѣкое си пристрастіе, ся нахѣрилъ да возбранява нѣкого отъ под-
 « властны-ты си клирицы отъ да служи литургіа, и да го афоресва, или да
 « затваря церквъ, за да не става въ неѣ Божественна-та служба, той трѣ-
 « ба да ся накаже съ исто-то онова кос-то самъ бы другому сторилъ, и да
 « шбратится волѣзнь егѡ на глабѣ егѡ (псал. VII, 16), зашо о
 « преступникъ на Божіи-тъ заповѣдъ и на Апостолскы-ты заѣщанія, шо
 казва апостолъ Петръ пасите еже въ вас стадо и проч.

(2) 1 Петръ V, 2.

си архіерейско и душеспасително поученіе слышѣмъ не брѣжи, а що е иай-дошево-то, возбранява съ извнѣнія грѣшны и да ся пѣе и чете въ церкви-ты Божественна-та и священна служба и литургія на ба-башека-ты и разбираемы-ты имъ Славенскій языкъ, а имъ налага да пѣють и служатъ на еллинскы языкъ, кой-то тѣи никакъ не разбирѣтъ, така що, като ся лишавать отъ архіерейско-то му поученіе, да ся, лишавать и отъ сѣмъ-тѣ си духовнѣхъ хранѣ слушаніе-то и разбираніе-то на божіи-ты словеса и писанія. Забравя той че, кога-то божіи-ти апостоли щяхъ да ся разидѣтъ по земѣ-тѣ за да поучать и раздадѣтъ вѣрѣ-тѣ Господа нашего Іисуса Христа, Богъ за това имъ проводилъ святія-тѣ свой духъ, и явившася имъ раздѣлени языцы и кѣмъ ст-ненни, сѣдѣже на евангеліи коємъждо нѣхъ, и исполнѣвшася вси ду-ха свѣта, и начаша глаголати иными языки », като да имъ разбирѣтъ сички-ти народи и языцы (1). Той пе помни и онова що казва Апостолъ Павелъ: хощу же всѣхъ васъ глаголати я-зыки... да церковь созданіе пріѣмлетъ... кѣю вамъ послѣ сот-ворю, аще вамъ не глаголю или во шкреніи, или въ разумѣ;... бездѣшная гласъ даю вамъ, аще софѣль, аще гѣлан, аще разнствіа писаніемъ не дадѣтъ, какъ разумно будетъ писка-ніе, или гѣденіе; иже, аще безвѣстенъ гласъ труба дастъ, кто оуготовится на брань; Такъ и бы, аще не благоразумно глас-но дадите языкомъ, какъ оуразумѣется глаголюще; будете во въ воздухъ глаголюще... аще оубо не оувѣмъ силы гласа, будѣ глаголющемъ иноязычникомъ, и глаголющій мнѣ иноязычникомъ аще благословяши духомъ, исполняи мѣсто невѣжды, какъ речетъ аминъ до твоему благодаренію, понеже не вѣсть что глагоде (2).

« О ко-ко добръ разумъ и приспособи на праотцы-ты наши бо-жественны-ты и апостолскы тыя словеса обща-та наша мать Ве-ликая Христова церковь во время приснопамятнаго и безкрайня бля-

(1) Дѣянія Апост. II, 1, II.

(2) 1. Коринѣ. XIV, 5 — 10.

годарности нѣшея достойнаго оуаго Фотія Патріарха, кой-то съ ризулы-ты свои начини привлече сичкія-тъ народъ нашъ на Хрістіанскѣ-тъ православнѣхъ вѣрѣ, и проводи нарочно на мѣсто-то ни премудры и добродѣтели духовны овцы и учители святыя Күрила и Меѳодіа, не за да ны наложатъ Грьчскыя-тъ языкъ, но да предадѣтъ Славено Българскыя-тъ нашъ языкъ божественно-то писаніе и сичкѣ-тъ священнѣхъ службѣхъ, като да може да славѣ Бога съ своя-тъ си языкъ новопросвѣщенныя-тъ тогава нашъ народъ; за това ти и припечелихъ, пригьрзахъ и прилѣпихъ народъ-тъ ни на православнѣхъ-тъ вѣрѣ и на великѣхъ-тъ Хрістовѣхъ церковь, толкова яко, що съ сичкѣ-ты си много и безмѣрны старанія Папата, какъто знаете, не може до до отдалѣ отъ насъ. Вѣчнѣя ти память, блаженный Фотіе, и безмѣрны благодарство Күрילו и Меѳодіе! безъ васъ, кой знае въ коужь нама ереси и пагубы быхмы надикъши!

• Но нека ся звърнемъ на първото си слово.

• Какъто превосходныя-тъ той зи мѣжъ Фотій, ако бѣхъ мы и повременни-ти Патріарси проваждали прилични Күрилу и Меѳодію пастыри и архіереи, нищо незахмы да кажемъ. Но отъ малкото онова що выше рекохмы разумѣхте че архіереи-ти, кои-то сѣ проваждали намы въ послѣдны-ты времена, не могатъ по нещастію да ся нарекатъ истинни и добри пастыри. Истинныя-тъ пастырь по Евангеліето Хрістови гласъ егѡ слышатъ, и своимъ овецъ гласѣетъ по имени, и нагонитъ ихъ⁽¹⁾. Негда своимъ овецъ иждѣетъ, предъ мнози ходитъ, и овецъ по немъ идѣтъ, иже вѣдѣтъ гласъ егѡ. По чуждымъ же не идѣтъ, но бѣжатъ ѿ негѡ, иже не знають чуждаго гласа (1). И пакъ: Пастырь добрый душу свою полагаетъ за овцы; а иже несть пастырь, емоу же не сѣтъ овцы свои, видѣтъ волна градобѣи и вставѣетъ овцы и вѣдѣтъ.

(1) Еванг. Іоан. X. 3—8.

ишкѣ. не радитъ шъ свѣтъхъ (2). Нужда е убо да ся премысли дѣла боко и прилѣжно за да ся намѣрятъ средства-тя съ кои-то бы могли да ся отъ коренъ пресѣкътъ и управягъ тѣя рзботы за напредѣ.

• Спорядъ нашето мѣстѣ, който ще ся поставя владыка на една епархіѣ, трѣба, освенъ вътрешныты, така да речемъ, качества и по-ручителства (какѣто да има житіе и поведеніе не порочно, като да го иматъ на почитъ юще и иновѣрци, да знае ученіе мирско и духовно, и д. т.) да има неизбежното онова средство, съ кое-то би можилъ непосредственно и съвършенно да ся сблжи, соедини и споразумѣе съ народъ-тъ когѣ-то ще да пасе, сирѣчь да знае вѣтъхъ-тъ и говори мѣ-тъ му языкъ, защо само съ сѣмѣ-то това средство Онъ може да стане свой на народъ-тъ, и да ся не види му чуждъ, и при това да изпълня какъ-то трѣба архіерейскы-ты и учителны-ты свои длѣжности.

• Всякъ кой-то бы ималъ тѣя вътрешны и вънкашны качества, отъ кой бы родъ былъ да былъ, можилъ бы извѣстно да стане архіерей, какъ-то по другы-ты, така и по наши-ты епархіи, зашто сички-ти православни Хрістіане, вѣрни на царство-то подданицы, сѣ и трѣба да сѣ равни предъ законъ-тъ, и никой отъ нихъ не трѣба да има изыателны правдины и не сѣществующы преимущества, кой-то обаче не бы знаилъ, какъ-то ся рече, съвършено языкъ-тъ ны, понеже е лишенъ отъ най-сѣщественно-то отъ потребны-ты качества, искамы да ся рѣши отъ преволубивыя-тъ той-зи Соборъ що таковыя-тъ по нынѣ да ся непрѣважда владыка на епархіи-ты ны противу здравыя-тъ разумъ, божественно-то евангеліе и апостолскы-ты думы какъ-то ся выше рече, подъ наказаніе да ся не-пріеми отъ епархіѣ-тъ, ако бы да ся проводи.

(2) Тамже X. 11—13.

• Колько-то за начинъ-тъ на избраніе-то архіерейско, мислимъ че най-добръ е да ся уведе пакъ оная система която е на истинъ отъ давно излизла изъ употребуеніе, но коя-то въ ветхо время е была сама законна и отъ божественны-ты апостоли заповѣдана. Спорядъ нежъ системж, архіерея-тъ ся избираше чрезъ гласодаваніе-то на сичкы-ты въ епархіѣ-тъ отличны клирицы и мирцы, а ся рѣкопозагаше и посвящаваше отъ двама или тримъ епископы отъ истѣ-тъ епархіѣ, или ако немаше въ нежъ епархіѣ ато отъ епископы на по-ближны-ты епархіи. И това ся истинно познава и ясно доказва толкова отъ дѣянїя-та на Свѣты-ты Апостоли (1), колько-то и отъ 4-тъ главж на 8-тъ книгж отъ Апостолскы-ты заповѣди, гдѣ-то четемъ: « Нинъ сѣмца [Апостоли-ти] заповѣдахмы що кой-то ще ся рѣкоположи епископъ, трѣба да е въ всѣхъ непороченъ, и да ся избере като *близъ* такъвъ-зи *отъ сичкыя-тъ народъ*: Той като ся варече и угоди, трѣба *народъ-тъ, и священници-ти, и присутствующи-ти епископи*, да ся събержтъ вси наедно въ свѣтъ Недѣльж, и да сп даджтъ за него мнѣніе-то добръ ли е или не. Тогава най-отличїя-тъ отъ другы-ты да пыта *священници-ты и народъ-тъ*: той-зи ли е кого-то искаете за владыкж? И като рекжтъ че е той, да пыта пакъ: давать ли сѣмца всидѣтельство чо е достойнъ за това голѣмо и свѣтло владычество? » и проч. спорядъ тѣжъ убо системж, самъ разумж и самъ праведж, трѣба непременно избранїето и рѣкоположенїе-то на епископы-ты, които принадлежать на едиж митрополїж, да става реченимъ образомъ подъ предсѣдательство-то на митрополитъ-тъ; а митрополити-ти, понеже завнесятъ направо отъ патріархъ-тъ, какъ-то еди-

(1) Бож. Дѣян. Апок. 1, 15—26; VI, 1—6.

скопн-ти отъ митрополитъ-тъ, тѣ да ся избиратъ съ гласодаяніе-то на отличны-ты мѣрцы и клирцы и епископы (ако има) въ епархїѣ-тъ подъ предсѣдательство-то на одного отъ по-близны-ты митрополиты, кого-то бы наредилъ Патріархъ-тъ; а рѣкоположеніе-то кмѣ да става отъ Патріархъ-тъ, или отъ нѣкой отличенъ архіерей като намѣстникъ (епітропъ) на Патріархъ-тъ, ведно съ другы единъ или двама архіерей, согласно съ вышезаповѣданы-ты и съ 1-то правило Апостолско.

• Ако и да ся по нуждѣ много прострехмы, но позволѣте ни да приложимъ юще двѣ речи за едно друго нѣщо, което, впрочемъ не ся отnosi само до нашанскы-ты епархїи.

• Понеже отъ една странѣ е извѣстно че *кой-то работи въ церквѣ, отъ церквѣ ще ся храни*, и отъ другѣ е исповѣда-но че владика-та, като нема опредѣлени и редовны приходы, употребява това многожды причинѣ и извиненіе за да събира беззаконно и безмѣрно пары, нужно е да ся уреджѣтъ и турягъ на единъ добъръ редъ и тѣя, та или нѣкой соразмѣрна и праведна за прспытаніе годишнина да му ся опрѣдели, согласно съ повелѣніе-то на Хатти-Хумаюнъ-тъ, или какъ-то инакъ бы ся видѣло за добро на священныя-гъ и честныя-гъ той-зи соборъ да ся нареди, като да ся оздрави отъ една странѣ приходъ-тъ на владикъ-тъ, а отъ другѣ да ся положи една непроходима награда и припятствіе но нинѣ беззаконно и неправедно отъ негозѣ странѣ глобеніе и пары събираніе отъ сыромасы-ты Хрістіаны.

• Тѣя работы, Всесвятѣйшій Предсѣдателю и честное собраніе, предлагамы на вашето размышленіе и рѣшеніе, и вы молимъ да ги земните подъ важень погледъ.

Въ Цареградъ Мѣсеца Декемврія 1858.

Представители епархїални на

Боснѣ и Българїѣ

• Габро Бошковичъ (Босна,) Г. С. Чалмоглу (Филибе,) Д. и Х. Минчоглу (Тѣрново)

Сєга нека чєтє и нека разсуждава сѣкы да ли не є много по добро по-праведно и по полезно и за народѣ-тѣ и за владикѣ-тѣ да сѣ избира той общо отѣ епархіалны-ты клирицы и мѣрцы (като да нема послѣ нѣкой да намѣря причинѣ и да сѣ жалова), паче и да сѣ избира въ Цариградѣ отѣ Синодѣ-тѣ, и да сѣ проважда на епархіѣ-тѣ чєловѣкѣ, кога-то вообще никой тамо не познава, и проч. и проч. Добродѣтельный Никодимѣ, кой-то направилѣ толкованіє-то на книгѣ Кормчія (*πιδαισις*), на много мѣста помянува вѣ тобѣ вѣщо, а сѣбѣ подѣ правиломъ 80 апостолско мѣ рѣчь-тѣ *Сомасіє* (*συνεσις*) пише така: „ трѣба да сѣ пытать и тѣи (мѣрцы-ты) є согласни ли сѣ вѣи по тѣмъ избраніє-то, архієреѣсто или вси ли є по-много-то, 1° защо, ако имѣтъ да докажѣтъ противу избраніє-тѣ нѣкое истинно обвиненіє, трѣба да сѣ возбранява рѣко-є положеніє-то му спорядѣ толкованіє-то на 16-то апостолско-є правило: и 2о ако и тѣи сѣ несогласяватѣ на избранієто му, „ *може да не приємижѣтъ въ епархіѣ-тѣ оногова архієреѣ ко-го-то бы избралѣ самѣ синодѣ-тѣ* и отѣ тамѣ да послѣдова ємушеніє и раздорѣ между архієрен-ты и хрістіанѣ-ты. »

ВОЕННЫЙ ДНЕВНИКЪ.

Кога-то слѣдѣ страшнѣ-тѣ онѣ-зи при Понте-Мегестѣ бѣ-вѣ, Австрійци-ти побѣждены сѣ дръпнѣхѣ кѣмѣ Венетійскѣ-тѣ то-бласть, мы казахмы чє испразнили безѣ бой и самѣ-тѣ Ломбард-скѣ столицѣ Милана, гдѣ-то Сардо-Французи-ти вѣѣзли торжест-венно подирѣкѣ имѣ. Неисказано є, думатьѣ, восхищеніє-то сѣ кое-то граждѣне-ти мѣжи, и жєны пріѣли тѣѣ гости. Тамѣ императорѣ Наполеонѣ, като за да увѣри отнова Европѣ чє намѣреніє-то му є тѣ-зи войнѣ є само да освободи Італіѣ отѣ Австрійско-то и-го, изѣлѣ слѣдующѣ-тѣ проповѣди:

ІТАЛІАНЕ!

« Судьба-ти военная като ны довожда днесъ въ Ломбардскѣ-
« тѣ столицѣ, идѣ да ви кажѣ защо сѣмъ дошлѣ.

« Кога-то Австрія удари неправедно Сардинію, рѣшився да
« помогѣ на союзникъ-тъ си Крале Сардинскій: дѣжеи бѣхъ
« да сторѣ това за да упазѣ честь-тъ и полезности-ты Француз-
« ски. Ваши-ти непріатели, които сѣ и мои, сѣ постарахъ тога-
« зи да умалятъ состраданіе-то що имахъ вообще хора-та у си-
« чкѣ Европѣ за ваше-то состояніе, като хваняхъ да разказватъ
« чо сѣмъ привелъ войнѣ-тъ не за друго, освенъ за да удовлет-
« ворѣ свое-то си славолѣбіе или за да увеличѣ Французскѣ-
« тѣ землі. Има хора кои-то не сѣ разбираютъ время-то, но азъ
« не сѣмъ отъ тѣхъ. Въ днешно-то просвѣщено состояніе на об-
« що-то янѣіе, человекъ става по голѣмъ съ нравственно-то влі-
« яніе що придобыва, паче нежели съ іаови владѣніи, и това
« нравственно вліяніе азъ нищѣ съ горделивость, да го спечелѣ,
« като помагамъ за да сѣ освободи една отъ най-хубавы-ты час-
« ти на Европѣ. Начинъ-тъ съ кой-то мя въспріяхте ми е дока-
« залъ уже чо мя разумѣхте. Азъ по идѣ тукъ съ предумыслинно
« намѣреніе за да отемнѣ за себо сѣ владѣніе-то на властители-
« ты, нито за да ви наложѣ мое-то щеніе. Войска-та ми нема да
« сѣ упражнява освенъ въ двѣ цѣли: да бѣе непріатели-ты вы, и
« да уязви вѣтрешно-то благочиніе; тя нема никакъ да препятс-
« твова свободно-то обіавленіе на праведны-ты вѣ желанія.

« Божія-та Промысль помага навремени на народы-ты какъ-
« то и на особы-ты, като имъ дава случай за да станктъ голѣми
« изведѣнжѣ; но това го прави съ условіе да знаѣтъ и ти да сѣ
« ползуютъ отъ него случай. Пользуйтеся убо отъ честь-тъ ко-
« да-то приходи къ вамъ. Желаніе-то за да станете независими,
« кое-то сте толкова время обіавили, и въ кое-то сте толкова

« пѣтъ были излѣганы, ще да ся испѣзши сега, ако ся покажете
« достойни да го получите .

« Соединѣтесе убо въ едиѣ самѣ цѣль, т. е. за освобожде-
« ніе-то на отечество-то вы. Устростесе войниственно. Течѣте
« подъ знамена-та Краля Виктора Еммануила, кой-то е уже тол-
« кова благородно показалъ пѣтъ-тъ на почесть-тѣ. Не забравяйте
« че безъ благочиніе и повиновение не може да има войска, и о-
« душевляеми отъ свѣщенныя-тъ на отечестволюбіе-то огнь, бѣ-
« дѣте днесъ само войны; а угре ще станете граждане свободни
« на едиѣ голѣмѣ земѣ .

« Издадесе отъ Императорско-то на Миланъ полчище на (27
« Маіа) 8 Іуниа 1859.

НАПОЛЕОНЪ.

Тая Наполеонова проповѣдь направила голѣмо впечатленіе не само въ Італіѣ, но и въ сѣчкѣ Европѣ, и, освѣнъ Германскы-ты, сѣчкы-ты други Европейски вѣстници, и особливо Англійски-ти не намѣряха слово за да го похвалятъ пристойно за неѣ.

Впрочемъ, като си починѣли тамъ малко войска-ты нѣ Императоръ Наполеонъ и Викторъ Еммануилъ трѣгнали пакъ съ тѣхъ да гонятъ Австрійцы-ты, кои-то и принудили така да оставятъ Ло-ди, Плезаницѣ, Павіѣ Пиччигетонѣ Кремонѣ; въ тѣя послѣдны-ты три крѣвности намѣрили много множество оружія, топови и различни потребности. Послѣ ся управили кѣмъ рѣкѣ-тѣ Минчио, ко-я-то е предѣлъ между Ломбардіѣ и Венетіѣ. Така минѣли безъ никое припятствіе рѣкѣ-тѣ Аддѣ, Огіо, Мелѣ, Канеле-Невигліо, Чіезѣ, и завладѣли колко-то градовы и села срѣщѣли на пѣтъ-тъ си. Тамъ като достигѣли, срѣщѣли ся отъ Австрійцы-ты между рѣкѣ-ты Чіезѣ и Минчио. Австрійцы-ти като си оттегляли малко по

малко отъ предѣлѣхъ, были отишли и ся ополчили задѣ Минчю между четыри-ты преславны за укрѣпленія-та си градовы Мантужъ отъ лѣво, Пескьеръ отъ десно, Веронъ, и Легнино отъ задѣхъ, съже числомъ до 250,000 войска.

Тѣмъ като видѣли чо Сардо-Французи-ти мпѣжали и рѣка-тѣхъ Чисъжъ, проводили на 11—23 Іунія четыри колонны войска отвѣдъ Минчю за да задържатъ и пренятетвовать напредованіе-то на неприятелѣ-ты си. Тамъ наутре 12—24 Іунія ся отворила битва го-лѣма и страшна, каква-то с, казвать, рѣдко ставала на свѣтъ-тѣ. Въ неѣхъ пріели участіе испърво по малко, и послѣ и цѣли сичкы ты Австрійскы и Сардо-Французскы войска, кои-то така наедно погледѣхъты мѣжъ да сѣхъ были до 400,000 души. Главнокомандующи были лѣ неѣхъ Императоръ Наполеонъ отъ едѣхъ странахъ, и самъ Австрійскы-тѣ Императоръ вмѣсто генералъ Джюлай кого-то сто-рилъ азиялъ отъ другѣхъ. Битва-та държала цѣлы 16 часовы, отъ 4 сутренѣ-тѣхъ до 8 вечерѣ-тѣхъ (по Франскы). Поле-то на битвѣхъ-тѣхъ ся простирало до 5 левгы сирѣчь часовы, а мѣстоположеніе-то ѣ было близо при кастигліона на югъ отъ Пескьеръ, при Солфарино и Каврианъ, гдѣто станѣло най силю-то удареніе и при Гойто. Сѣхъ разумѣва че това велико сраженіе с было много упорно, кърваво и пагубно и отъ двѣ-ты страны, по телеграфическы-ты извѣстія сѣхъ согласни да ни кажътѣ че най-сетѣхъ Австрійцы-ты сѣхъ были твърдѣ много развалили, и безъчинно оттеглили задѣ Минчю, като загубили бесчисленни войны, и като оставили въ рѣцѣхъ-тѣхъ на неприятелѣти си много тоновы, много знамена и много робы. По злощастіе вѣстѣнѣцы-ты Евронейскы не сѣхъ дошли юще да ни кажътѣ точно количества-та на загуби-гѣхъ въ тѣзи войнѣхъ. По какво-то казвать телеграфическы-ты извѣстія, то с было отъ странахъ на Австрійцы-ты много ищѣо. Мы нема да кажемъ днесъ число за да го кажемъ по вѣрно въ слѣдующѣхъ-тѣхъ книжкѣхъ.

Слѣдъ тѣ-зи злощастнѣ за Австрійцы ты битвѣ, Австрійскія-тѣ Императоръ оставилъ предводителство-то на войки-ты си, и самъ Италиѣ и ся завържилъ на Виенѣ, и това слѣдъ като ся разговорилъ съ своего министра иностранныхъ дѣлъ Г-на Комита Рехберга, и съ Пруссійскыятъ Посланникъ Г-на Вертера, кои-то дошли нарочно за това на Веронѣ.

ПОЛИТИЧЕСКИЙ ДНЕВНИКЪ

Главнo-то заниманіе на вѣстницы-ты е да ся пытать какво намѣреніе има Пруссіѣ що турила въ движеніе шесть тѣла войскѣ. Да ли ще да е употреби противу Франціѣ въ ползѣ Австрійскѣ, или сама ище да бѣди готова за всяко приключеніе? Ако и да толкувать това дѣло съкы споредъ партіѣ-тѣ на коѣ-то принадлежи, и споредъ полезности-тѣ кои-то защищава, обаче общото мнѣніе и здравыя-тѣ разумъ казвать че Пруссія е стоприла това въ ползѣ защищенія на Германскы-ты права кате, нежели съ цѣль ударенія или участвованія на Италианскѣ-тѣ войнѣ. Пруссійскѣ-тѣ газета, на коѣ-то сякога хораты-ты бывать важны, казва че мѣрка-та на подвиженіе-то войско е чисто защитително, и прилага че Пруссіѣ не ся намѣся воинственно за чужды полезности, но ся намѣся за своето вліяніе въ Европейскы-ты совѣты, за Аллеманско-то отечество, за свободѣ-тѣ и за миръ-тѣ на Европѣ „ Англійскыя-тѣ дневникъ Морингъ-Постъ, комуто думы-ты ставать по важны отъ какъ е влѣзли въ дѣла-та Лордъ Палмерстонъ, пише: „ Доказано е днесъ довольно че велика-Британія и Руссія сѣ рѣшены да държатъ обща неутралность во Европѣ за борбѣ-тѣ въ коѣ-то сѣ влѣзли Франція и Австрія. Тѣхны-ты состраданія сѣ за Италиѣ ползѣ; но какъ-то нещѣтъ да дигнѣтъ ржкѣ противу Австріѣ, така не щѣтъ

да сянаредятъ и противу Франціѣ. Никой не може да повѣрва че една като Пруссіѣ толкова разумна сила ще ввѣрли сабѣятъ си въ блюдото на теглянежъ сръщо единъ толкова голямъ неравностъ. Слѣдователно нѣи мыслимъ че развитіето кое-то Пруссіѣ може да даде на дѣйствиелнѣ-тѣ си силѣ е мѣрка защитителна взята предохранително за всяко приключеніе, или едно дипломатическо движеніе, безъ друго значеніе освенъ това че тя иска да си оздрави вещественно-волижъ-тѣ за сохраненіето на неотрапностъ-тѣ въ Германскыя-тъ Союзъ, коумо е управителница. » Отъ другѣ странѣ казватъ даже че преди да заповѣда реченио-то войнско движеніе Пруссійскыя-тъ кабинетъ извѣстилъ Французскыя-тъ, и че това былъ го казалъ самъ кохитъ Валуевскы на 5/17 Іуліа на дипломатическо-то тѣло, и приложилъ че положеніето въ дѣйствіе на тѣзи мѣркѣ ся видѣло безъ смущеніе отъ Императорско-то правителство.

Новото Англійско правителство дава всяко желаемо поручителство че ще сохрани добро и искренно согласіе между Англіѣ и Франціѣ. Лордъ Палмерстонъ и Лордъ Джонъ Русселъ и-скать освобожденіе-то и независимость-тѣ на Італіѣ. Това го казва и Таимсъ и други вѣстници, и това ся доказали самѣ речены-ты Попечители съ свои-ты слова въ Парламентъ-тъ:

Друго ягко поручителство за сохраненіето на общіатъ миръ е и образъ-тъ въ кой-то ся показва днесъ Руссіѣ. Едно писмо отъ Санктъ-Петербургъ толкува твърдъ просто Князь-Горчаково-то окружно писмо, така: « Мы же сѣдимъ неутрални, до гдѣ седи неутраменъ и Германскыятъ союзъ. » За да не стапи никакво сумнѣніе за това пѣщо, царь Александръ, дума едонъ вѣстникъ, писалъ Князю-Правителю Пруссійскому и му реклъ че е много праведно Австрія, като е започенѣла войнѣ-тѣ, да ѣ тегли и слѣдствіята ако бы да ся навые. Руссія не бѣше ли и тя

попудена да тегли слѣдствіята на Кримайскж-тж войнж, най-паче заради тогашното поведєніє на Австріѣж, и безъ да ѣ помогне не-що и Пруссіѣж?

Какъ да е да е, види ся че Европейскити неутрални сили, кои-то и отъ напредъ и сѣга пакъ толкова интересувать за со-храненіє-то на общіятъ миръ, а найпаче Пруссія която има юще по голѣма полезность да види свършаніє-то на еднж войнж която става, така да речемъ, при вратата на Германскыя-тъ союзъ отъ кой-то и сама тя е частъ, и противу еднж силж която такожде има участіє въ истѣл-тъ союзъ, тыя, кажемъ не-утрални Силы, като неможиха да преварятъ войнж-тж да не стане, чакали сж слѣдъ отваряніето ѣ да памѣрятъ еднѣ добѣртъ слу-чай за да посредствувать пакъ между воюющы-ты за премираніє. Той-зи добѣртъ случай сж видѣли тыя да памѣрватъ въ послѣднѣ-то при Мичіѣ на Солферино сраженіє, кое-то оздравяване з Сардо-Французи-ти завладєніє-то на сичкж Ломбардіѣж, и имъ ѣ отваряне пѣть-тъ да нападнѣтъ и на Венетіѣж, кой-то по сич-кы-ты вѣроѣтности можиха такожде да завладѣѣтъ, толико паче Князь Наполеонъ съ особы-ты си Франко-Італьянскы войнства отъ кѣмъ Тосканж по сухо, и Французскы-ты корабы отъ Адри-атикж поморе, щѣхъ да имъ силно помогнѣтъ на това, като земахъ задни-цы-ты на Австріѣскы-ты войскы, кои-то така, зѣвъ отъ въвредъ притѣснѣ-ми, щѣхъ да ся памѣрятъ слѣдъ малко въ весѣла лопнево положеніє. За да ся преварятъ убо новы безполезны кровопролитія, най-интерессо-ющата ся Сила, Пруссіѣж, пріяла отгоръ си да стори потребны-ты постѣпки за едно примирително вхожданіє на неотралныты си-лы по между воюющити, и спорядъ нѣкои условія кои-то юще не знаимъ какви сж, но кои-то казватъ да сж были ужъ мно-го тяжкы за Австріѣж, согласиѣ ся съ Руссіѣж, и обявили ра-ботѣ-тж толкова на Австріѣскыя-тъ Императоръ, колко-то и на

Французскыятъ чрезъ нарочно въ Италія при тѣхъ проводени са-
новницы, освѣнъ Г-на Рехбера, кой-то, както выше видѣ хмы, и
самъ ходи на Италіи при Франциска-Іосифа за тѣ-зи работъ.
Врѣхъ това казвѣтъ че князь Горчаковъ щѣлъ да поиде на Бер-
линъ за да ся согласи съ Пруссіи за основателны-ты точки на
премиреніето; а отъ тругъ странъ пишѣтъ отъ Виеннѣ на (25 Іу-
лія) 7 Іулія че ся было уже заключило между двамата Императо-
ры престаніе на оружія-та, и че ся опредѣлила отъ странъ-тѣ
и една коммисія за да опредѣли условіята на това оружепре-
станіе. Такви-зи извѣстія ни ся дошли тукъ послѣднѣо чрезъ те-
леграфъ-тъ отъ Берлинъ и отъ Виеннѣ, и всякій ся следователно
моли да бы произошло отъ все това истинно премиреніе на вою-
ющы-ты силы за общъ ползъ на сичкыя-тъ днесъ страдающій свѣтъ.

КНИЖЕВНЫЙ ДНЕВНИКЪ.

Тя дни излѣзе и ся раздаде тукъ една нова Българска кни-
га въ печатиницѣ-тѣ на *цариградскыя-тъ вѣстникъ* напечатана,
за която трѣба да кажемъ двѣ речи, за да ѣх сторимъ извѣстна
на нашити читатели. Тя ся зове *Срѣдства за предварданія за*
заразване-то на мнимогрѣлы-ты или грѣмрѣлы-ты чело-
вѣцы. и въ началото си ни обажда че была напечатана по (Русскы)
повелѣніемъ Русскаго министра внутрѣшнихъ дѣлъ въ 1846 лѣто,
а преведена отъ того языка на Болгарскы отъ ЗАХАРІЯ КНЯ-
ЖЕСКИИ.

Состояема отъ 86 страници на 8^о (освенъ описъ-тъ на
спомоществатели-ти, който обема цѣлы 24 страници и 1177
спомощицы отъ 25 градовы и села,) та-зи книга има три отдѣ-
льны части: 1-та ся надписва *Введеніе и прилрѣи за закопава-*
ніето на грѣмрѣлы-ты чело-вѣцы; 2-та пише за *смърь-та и*

нейны-ты признацы, а 3-та говори за болѣсти-ти и други-ты обстоятелства, кои-то приготвяватъ чловѣка за премилуване.

Отъ сами-ты тыя заглавія може съкы да познае и: содержаніе-то на книгѣ-тѣ, и нейнѣ-тѣ великѣ полезность за да бы ся добръ увѣрили и наши-ти соотечественници, отъ безчисленны-ты въ нейж приводимы примѣры, че много ишти ся случава да не е наистинѣ умрѣлъ онѣ-зи кого-то съкатъ че умрѣлъ, и че слѣдователно не трѣба никога да бързатъ да закопаѣтъ умрѣлыя-тѣ, да не бы той да е не наистинѣ умрѣлъ, и да не бы тѣй отъ незнаяние да го закопаѣтъ живѣ. Совѣтъ-тѣ що дава-тая книга за закопаваніе-то е, че то не трѣба да става преди мрътвецѣ-тѣ да хване да ся надува, да смърди, или да излазя изъ устата му сокървица, и че до идѣ ся появи единѣ такъвѣ-зи на иняніе-то му знакѣ, мрътвецѣ-тѣ трѣба да стои непогребенѣ, ако ще ся минѣ 12 дни и 12 ноци (виж: стр. 6).

Колко и да ся види добръ и полезенъ той-зи совѣтъ, мжно бы обаче влѣзѣ, мыслимъ, у насъ въ употребленіе, у насъ гдѣ-то вообще хора-та бързатъ да погрѣбѣтъ умрѣлыя-тѣ за да не бы да ся увони. За това мы кажемъ че, ако не 10 и 12 денонощія, трѣба поне едно само, но цѣло денонощіе, т. е. 24 часа да стои мрътвецѣ-тѣ незакопанѣ, и то бы было лесно и довольно за насъ. Такъвѣ-зи е впрочемъ и законъ-тѣ на по-вече-то просвѣщенныя народы у европѣ, такъвѣ-зи е особно законъ-тѣ на най-просвѣщенныя-тѣ отъ други-ты, Французскыя-тѣ, кому-то гражданскы-я-тѣ законъ съ 77-тѣ си членѣ завѣщава така: » Никое погребеніе не ще стане безъ позволеніе отъ чиновникѣтъ на гражданско-то состояніе, кой-то не ще може да даде това позволеніе, освенъ, слѣдъ като поиде самъ при умрѣло-то лице, за да ся увѣри че умрѣло, и двадесять и четири часа слѣдъ умираніе-то. »

Die erste der beiden Theorien ist die, dass die
Erde aus einem flüssigen Zustand entstanden sei.
Nach dieser Theorie hat die Erde sich aus einer
flüssigen Masse durch Abkühlung und Verfestigung
gebildet. Die zweite Theorie ist die, dass die
Erde aus einem festen Zustand entstanden sei.
Nach dieser Theorie hat die Erde sich aus einer
festen Masse durch Verfestigung gebildet.

Die erste Theorie ist die, dass die Erde
aus einem flüssigen Zustand entstanden sei.
Die zweite Theorie ist die, dass die Erde
aus einem festen Zustand entstanden sei.